

Verslag openbare middag-vergadering Energie(transitie), Duurzaamheid, Vastgoed en Wonen

Datum 19 januari 2023
Locatie Stadhuisbrug 1, Utrecht
Verslag door Josefiën Meijer (Notuleerservice Nederland)

Aanwezigen

De voorzitter, de heer B. Van Steeg, de wethouders de heer D. De Vries en mevrouw S. Schilderman, commissiegriffier mevrouw M. de Vos, de leden de heer R. Van den Enk, (Student&Starter), mevrouw R. Heijne (GroenLinks), de heer R. Van der Zweth (PvdA), de heer R. Van der Graaf (ChristenUnie), mevrouw J. Zwinkels (CDA), mevrouw T. Meerding (VVD), de heer J. Vasters (D66), de heer Bakker (D66), de heer Talhaoui (PvdA), mevrouw Van der Wilt (D66), de heer F. Dekkers (GroenLinks), mevrouw V. Smit (Volt), de heer T. Stam (PvdA), de heer G. Dijkstra (EenUtrecht), Lid Minnaert (Bij1), mevrouw K. Alblas (ChristenUnie)

Verslag commissie Energie(transitie), Duurzaamheid, Vastgoed en Wonen

1. Opening	1
2. Vaststellen van de agenda van 19 januari 2023	2
3. Vaststellen ingekomen agenderingen (Procedure)	2
4. Verslagen	3
5. Toezeggingen/moties	3
6. Ingekomen stukken	3
7. Raadsvoorstel Zienswijze Ontwerp wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke Regeling AVU	3
8. Raadsbrief Buurtagenda's Kanaleneiland, Noordwest en Leidsche Rijn	6
Lijst met toezeggingen	22

1. Opening

De voorzitter, de heer Van Steeg opent de vergadering om 14.00 uur en heet iedereen thuis, op de tribune en het College en de commissieleden welkom.

Vanochtend was er een goed werkbezoek bij SSH. Hier wordt in de agendering op teruggekomen. Wethouder De Vries heeft een technische sessie toegezegd inzake de rol van corporaties.

Mededelingen van commissieleden

De heer Van der Graaf (ChristenUnie) heeft een vraag over schriftelijke vragen nummer

187 die nog niet beantwoord zijn. Hij is benieuwd of er iets over gezegd kan worden. De voorzitter laat weten dat het College daar vandaag nog op terug probeert te komen.

De voorzitter vertelt dat hij het laatste deel van het debat niet aanwezig kan zijn in verband met een andere verplichting. Hij wordt vervangen door de heer Bos voor de laatste twee agendapunten..

2. Vaststellen van de agenda van 19 januari 2023

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Vaststellen ingekomen agenderingen (Procedure)

3.1 Raadsvoorstel Aanvraag bijdrage Gemeentefonds 2023 voor opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten uit de Tweede Wereldoorlog. Dit punt heeft een deadline van 9 maart 2023. Voorstel om hier een a-punt van te maken.

Mevrouw Heijne (GroenLinks) wil dat toch graag zelf beoordelen of dit een a-punt wordt. Besloten wordt om het voor het avondddeel te agenderen.

3.2 Beantwoording SV 2022 nr. 154 vragen over Uitsterfbeleid Fossiele Tankstations Gevaar van afschalen tankstations met toename aantal auto's op verzoek tot agendering van de PVV, Denk en de VVD. Dit staat geagendeerd voor 16 februari. Iedereen is akkoord om dit punt voor 45 minuten te agenderen op 16 februari 2023.

3.3 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven

De heer Van der Zweth (PvdA): Dit punt gaat over een groot tekort aan woonruimte voor kwetsbare Utrechters. Het leek de PvdA een goed idee om dit debat in de commissie te voeren tezamen met een raadsinformatie bijeenkomst. Agendering door PvdA, GroenLinks, EenUtrecht, D66, ChristenUnie, Bij1 Utrecht Solidair, Student&Starter en Volt.

De voorzitter geeft aan dat er op de agenda van de RIB avond van 7 februari nog ruimte is.

Op voorstel van **de heer Van der Graaf (ChristenUnie)** wordt dit punt voor 2 uur geagendeerd.

De heer Bakker (D66) wil graag het volgende onderwerp op de agenda voor 75 minuten: *Rubens kwartier, in het bijzonder het IBB complex en de vierde fase kwekerij*. Daaraan hangen ook schriftelijke vragen aan *IBB bouwen aan studentenhuysvesting* en de inzichten die zijn opgedaan tijdens het werkbezoek.

Geagendeerd door D66, PvdA, CDA, ChristenUnie, Volt, VVD en Student&Starter en nog 2 partijen (*niet duidelijk*).

Mevrouw Zwinkels (CDA) wil graag een raadsinformatiebijeenkomst organiseren om ook juist de betrokken partijen uit het gebied te laten inspreken. Voorstel om dit eerst tijdens de volgende commissievergadering te bespreken. Mevrouw Zwinkels is benieuwd of het College alle informatie die beschikbaar is, tijdig deelt voorafgaand aan het debat. Dat is belangrijk. Ze wil breder kijken of er niet andere partijen over het hoofd worden gezien.

Na enige discussie wordt besloten om dit punt te bespreken op 14 maart tijdens een de

Raadsinformatiebijeenkomst en 23 maart in de Commissie. **De heer Van der Graaf (ChristenUnie)** bekijkt dan met mevrouw Zwinkels voorafgaand aan de RIB welke documentatie al met te delen is.

De heer Stam (PvdA) begrijpt niet waarom na het uitgebreide werkbezoek er nog een extra RIB nodig is waarna in maart wordt besproken wat we nu al weten. Hij vindt dit het vertragen van het proces.

Mevrouw Zwinkels (CDA) vindt het in het kader van transparantie voor besluitvorming heel erg belangrijk dat ook andere partijen kunnen inspreken.

De voorzitter concludeert dat er meer fracties zijn die graag nog eerst een RIB houden waarna het debat in maart plaatsvindt. Hij vraagt de griffier het onderwerp op 14 maart voor de RIB voor 60 minuten te agenderen en 23 maart in de commissie voor 90 minuten. Zij zegt dit toe.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): *Eerlijke ruimte voor lokale energie initiatieven.* Graag agenderen voor de commissie van 20 april. Omdat waarschijnlijk de beantwoording vanmiddag niet volledig aan de orde komt. Er zit veel tegenstrijdigheid in.

De voorzitter stelt voor het debat van vanmiddag af te wachten alvorens de dit punt te agenderen. Er kan na het debat altijd nog voor 20 april geagendeerd worden.

Mevrouw Heijne (GroenLinks): *Zoekgebieden duurzame energie*, dit onderwerp komt dit jaar vaker op de agenda. Daarom willen enkele partijen graag een technische briefing. Volt, VVD, ChristenUnie, PvdA, Student&Starter stemmen met GroenLinks de vraagstelling af. Het is denkbaar dat hier ook een RIB voor komt om natuur- en milieuorganisaties, erfgoed organisaties en dergelijke te horen.

De RIB over de rol van corporaties is op 7 februari, de technische sessie is op 16 februari. De voorzitter stelt vast om de RIB van 21.00 tot 22.00u te plannen. De technische sessie wordt door de griffie gepland.

4. Verslagen

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Toezeggingen/moties

De heer Van der Zweth (PvdA): Toezegging 2022 t 70 wonen. Dit gaat over voorrang voor regionale kopers bij nieuwbouwhuizen. Hier is niets meer over vernomen. Kan er een nieuwe toezegging met een nieuwe datum komen op het onderwerp voorrang voor regionale kopers bij nieuwbouwhuizen? Deze toezegging staat overigens ook niet in de recente brief over de huisvestingsverordening. De wethouder komt daarop terug en de toezeggingenlijst zal worden opgeschoond.

Verder geen opmerkingen.

6. Ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen stukken.

7. Raadsvoorstel Zienswijze Ontwerp wijzigingsbesluit

Gemeenschappelijke Regeling AVU

De AVU is een Gemeenschappelijke Regeling (GR) en een overeenkomst tussen de Colleges van alle Utrechtse gemeenten. In de GR worden de samenwerking en de inrichting geregeld en de AVU heeft een voorstel voor wijziging van de GR aangeboden. De raad wordt voorgesteld de bijgevoegde brief vast te stellen als zienswijze van de raad, waarin wordt ingestemd met het ontwerp wijzigingsbesluit van de GR AVU en moedigt de AVU aan om de raad te blijven betrekken bij aanbestedingen van hoofdstromen en andere besluiten met grote impact op de transitie naar een circulaire economie.

Voorafgaand aan de behandeling van dit onderwerp heeft wethouder Schilderman nog antwoord op de onbeantwoorde schriftelijke vragen 187, namens collega Eerenberg: wij koersen op beantwoording voor op januari, maar in ieder geval de eerste helft van februari.

Reacties voor de eerste termijn

De heer Vasters (D66): Het ontwerp wijzigingsbesluit van de AVU is wat ons betreft grotendeels een technische formaliteit en we steunen de reactie die het College voorstelt, wij onderschrijven als fractie het belang van de transitie naar een circulaire economie. In het coalitieakkoord staat de ambitie om in Utrecht een zogenaamd Upcycle centrum te openen, een soort afvalstraat. 2.0. Enkele jaren geleden is op Lage Weide onderzocht hoe dit te realiseren naar aanleiding van een motie van een aantal partijen. Toen bleek het niet haalbaar. Toch zijn er een aantal gemeenten, zoals Almere, waar zo'n centrum al enkele jaren bestaat. Onze vraag aan de wethouder is wat de status is van deze ambitie en mocht het binnen onze stad lastig worden, zijn er dan wellicht mogelijkheden in de regio. In AVU verband zou wat ons betreft ook samen met omliggende gemeenten onderzocht kunnen worden waar plek is voor zo'n circulair Upcycle centrum binnen de stadsgrenzen.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Waarom wordt dit nu ingebracht vanuit D66 rondom de AVU, want je ziet juist dat heel veel andere gemeenten dit als gemeente oppakken.

De heer Vasters (D66): Het komt terug in het coalitieakkoord, dus wij zijn benieuwd of daar al aan gewerkt is door het College. Ik doe de suggestie om in gezamenlijkheid met andere gemeenten te kijken wat er gerealiseerd kan worden. Het kan ook binnen de gemeente, vandaar de vraag aan de wethouder.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Prima zienswijze vanuit de gemeente. Wij zijn wel benieuwd naar de achterliggende gedachte bij het nu al voorleggen van dit besluit. Er wordt gesproken over efficiëntie overwegingen vanwege het complexe en langdurige wijzigingsproces van gemeenschappelijke regelingen. In de nieuwe wet gemeenschappelijke regelingen staat dat gemeenteraden beter betrokken kunnen worden, dat inwoners beter kunnen gaan participeren. En het lijkt me goed als we de tijd nemen, ook als gemeenteraad om daar een visie met elkaar op te hebben. Ik heb het idee dat we onszelf geen tijd geven om dat debat te voeren. En daar vraag ik een reactie van het College op. Ook wil ik graag van het College horen hoe de gemeenteraad te betrekken. Je kan zelfs een soort van enquête gaan houden. Dat is een heel zwaar middel, maar ik vind het belangrijk dat we daar ook als wat grotere gemeenten in dit samenwerkingsverband wat kleur bekennen. En tot slot, ik ben verbaasd dat we niet kiezen voor burgerparticipatie. Graag een reactie van de wethouder.

Mevrouw Heijne (GroenLinks): Wij slaan aan op de zin *wij moedigen de AVU aan om de Raad te blijven betrekken bij aanbesteding van hoofdstromen en andere beslissingen met grote impact op de transitie naar circulaire economie*. Dat deed ons denken aan een motie van 4 jaar geleden waar nu een evaluatie op zou komen. Er zou bepaald worden of we een nieuwe aanbesteding doen, of dat we de huidige aanbesteding nog verlengen met 2 keer 2 jaar en dat heeft alles te maken met duurzaamheid en wat er de afgelopen jaren is gerealiseerd en welke innovaties er zijn. Vraag aan de wethouder is hoe het staat met de evaluatie, wanneer komt deze, en wordt de Raad geïnformeerd over de uitkomsten daarvan, zodat wij tijdig kunnen beoordelen of wij inderdaad verlenging van 2 keer 2 jaar

willen. Of dat wij toch kiezen voor een nieuwe aanbestedingsronde naar 6 jaar.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Is GroenLinks het eens dat we niet alleen moeten kijken naar de aanbestedingsstrategie of het aantal Euro per CO2 dat wordt gevraagd, maar dat we ook kijken naar wat er daadwerkelijk gerealiseerd wordt gedurende de contracteringsfase.

Mevrouw Heijne (GroenLinks): Dat is zeker onderdeel van de evaluatie en ook de mate van innovatie en welke nieuwe technieken worden onderzocht en toegepast. Is het handig om naar aanleiding van die zin dit op te nemen in de zienswijze of is het handiger dat de wethouder gewoon toezegt dat zij dit inbrengt in het bestuur?

Reactie Wethouder Schilderman eerste termijn:

Het klopt dat er verkenningen zijn gedaan naar het upcycle center en de uitdaging is inderdaad dat het best wel wat plek kost. Dat neemt niet weg dat wij specifiek kijken naar locaties en dit aan het uitwerken zijn. We wij delen de ambitie, maar we kijken bijvoorbeeld of we bij bestaande afvalscheidingsstations kunnen uitbreiden en daar repaircafés aan toe zouden kunnen voegen. Voor de zomer komen we hier over met een update en naar de Raad en dan informeer ik u graag uitgebreider over.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Hoe ziet de wethouder dan de rol van de AVU? Heeft het ook een regionale functie, of gaan we alleen onze milieustraten die we hebben een klein beetje opplussen voor onze eigen inwoners?

Wethouder Schilderman: Ik vind het een interessante gedachte om ook te kijken wat je regionaal zou kunnen doen. Tot op heden waren wij wel aan het kijken naar iets op ons eigen grondgebied. Ik weet dat er veel gemeenten in onze omgeving bezig zijn met dezelfde soort vraagstukken. De milieustraten hebben de regel dat het in de eigen gemeente zou moeten zijn. Ik neem het mee in de brief voor de zomer en op basis daarvan besluit of het wordt ingebracht in de AVU.

De wijziging van de gemeenschappelijke regeling: Allereerst is de doorlooptijd redelijk groot. Alle verschillende deelnemende gemeente moeten dit allemaal besproken hebben in hun gemeenteraad en vervolgens moet er een dagelijks bestuursvergadering en een algemeen bestuur plaatsvinden, daarna de wijziging zelf en dan moet de wijziging zelf ook nog doorgevoerd worden. Dus er zit enige looptijd in, maar desalniettemin had dat in theorie ook later gekund, Er zitten enkele bepalingen in die niet volgen uit de wijzigingswet, maar eigenlijk eerder gemaakt afspraken zijn. Als we die naar achter zouden verplaatsen, dan zouden we daar weer meer vertraging hebben. Of we zouden 2 keer een wijziging van de gemeenschappelijke regeling moeten doen. Dat is de aanleiding dat in ieder geval dit tijdspad gekozen is om zowel voortgang te bereiken op de punten die eerder reeds open stonden en om hierna te kunnen doorlopen.

Burgerparticipatie: De AVU is een beleidsarme organisatie die aanbestedingen doet voor ons. Hoe wij kijken naar afval, wat we belangrijk vinden in de participatie, dat vindt plaats binnen onze eigen gemeente via de beleidskaders die uw Raad hier vaststelt. Daarbij geldt overigens niet dat het niet belangrijk is om hier input op te hebben. Ik zal dat nog extra in de overleggen die wij hebben kracht bijzetten, zodat het gesprek ook echt goed kan plaatsvinden.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Ik snap dat de participatie niet bij de AVU ligt maar de commissie wil graag input vanuit de stad ontvangen, voor zienswijze is in de toekomst.

Wethouder Schilderman: Dat gebeurt bijvoorbeeld op een moment dat het beleid over grondstoffen hier vastgesteld is. Namens onze gemeente zit ik zowel in het dagelijks bestuur als in het algemeen bestuur, dus via een vraag of een motie kan ik het op die manier doorgeleiden.

De evaluatie rondom het verduurzamen van aanbestedingen: Aan de evaluatie wordt nog aan gewerkt door de AVU. Er zijn ook verschillende samenwerkingsverbanden. In het najaar komt informatie

daarover naar u toe. Ik zal het in een van de bestuursvergaderingen bespreken dat er met de juiste aandacht aan gewerkt wordt.

Mevrouw Heijne (GroenLinks): Kan het als toezegging genoteerd worden dat wij in het najaar worden geïnformeerd over de uitkomst van de evaluatie.

De wethouder zegt dit toe voor Q4.

Er is weinig tijd om een debat te voeren over hoe de Raad betrokken kan worden bij een gemeenschappelijke regeling als de AVU. De Raad kan het bediscussiëren met elkaar. De echte verwerking moet sowieso nog later komen.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Ik wil de wethouder vragen om in de zienswijze op te nemen ofwel de AVU te bevragen om na te gaan welke smaken er zijn om in de toekomst de Raad te gaan betrekken bij de AVU, zoals dat ook vanuit de wet gemeenschappelijke regelingen wordt meegegeven. Want nu staat er alleen dat het mogelijk zou kunnen, maar ik mis het hoe.

Wethouder Schilderman: wij hadden dat in onze reactie expliciet gekoppeld aan de aanbestedingen, omdat dat de momenten zijn om de participatie van de gemeenteraad te vergroten. Ik had niet ervaren dat de Raad een heel grote behoefte had om over de technische invulling van de gemeenschappelijke regeling nog meer te participeren. Als het wel zo is, dan hoor ik dat graag.

Einde eerste termijn.

De voorzitter stelt voor van dit punt een A-punt te maken.

8. Raadsbrief Buurtagenda's Kanaleneiland, Noordwest en Leidsche Rijn

Geagendeerd door: Berdien van der Wilt (D66), Tess Meeding (VVD), Fred Dekkers (GroenLinks), Charlotte Passier (Volt), Mohamed Talhaoui (PvdA), Annemarijn Oudejans (Student en Starter), Kirsten Alblas (ChristenUnie), Myrthe Minnaert (Bij1) en Harm Dijkstra (CDA).

Bovenstaande fracties bespreken graag de raadsbrief over de buurtagenda's voordat het College overgaat tot de uitvoering en start daarvan. Daarbij willen zij o.a. stil staan bij de 'selectie' van de wijken, de reikwijdte van de agenda's en raakvlak met omgevingsvisies en andere wijkdocumenten, en de mogelijke doorwerking van de buurtagenda's op de lange termijn.

De voorzitter stelt voor agendapunten 9 en 10 om 19.30u te bespreken.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Wat D66 betreft zijn er een aantal voorwaarden die voor ons van belang zijn voor het succes van zo'n buurt agenda. In een notendop zien wij de buurtagenda's als kansrijk als we nieuwe groepen inwoners bereiken, deze groepen voldoende zeggenschap krijgen en er vooraf goed duidelijk is wat de agenda wel maar ook niet is en wanneer de agenda geslaagd is. Allereerst zit de kracht en uitdaging van een wijkaanpak en buurtagenda in het betrekken en activeren van juist die inwoners die we normaal als gemeente niet bereiken. Al eerder vroegen we extra aandacht voor de motie 298. We lezen deze ambitie terug in de brief, maar we zien nog niet hoe het College dit wil realiseren. Hoe zet de wethouder hierop in? Daarnaast vinden we belangrijk dat we duidelijk maken wat de agenda wel en niet is, juist richting die inwoners. Wat ons betreft ligt in de buurtagenda de focus op die stappen die worden genomen om kansen van de wijk te vergroten. Tegelijkertijd zien we met de thema's die worden aangestipt in de brief, dat ze eigenlijk

al over alle beleidsthema's heen lijken te gaan en daarmee het risico ontstaat dat we inwoners mee laten denken over onderwerpen die in deze Raad al zijn vastgesteld. Dat kan mogelijk frustratie opleveren. Een helder mandaat helpt daarbij. Is de wethouder het eens dat de buurtagenda nadrukkelijk geen omgevingsvisie is, het goed is in het kader van eerlijke participatie de verwachtingen aan het begin van dit proces helder te communiceren richting inwoners en ondernemers. Hoe wordt dit ondervangen?

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Als je heel goed kan afspreken dat de buurtagenda van henzelf is snapt iedereen dat de Raad dit niet één op één overneemt.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Ik betwijfel dat. Daarom zeg ik de helderheid vooraf. Ik me kan voorstellen dat inwoners met heel veel ideeën komen.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Ik heb er moeite mee dat D66 begint over waar mensen allemaal niet over mogen gaan. Goed om te kijken waar botsingen zijn en deze terug te laten komen in de gemeenteraad om daar opnieuw met elkaar over te stemmen.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Ik wil zaken niet dichttimmeren maar wil helder zijn naar mensen. Ik ben heel erg voor inwonersparticipatie. Tegelijkertijd leggen we dingen met elkaar vast, dan zou ik het ook een inflatie van onze rol vinden als we iedere keer terug naar de tekentafel moeten. Dus net zoals bij burgerberaad zou ik helder willen hebben wat het mandaat is dat we die bewoners geven.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Ik vind het niet erg als het spannend wordt. Het is niet zwart-wit.

De heer Dekkers (GroenLinks): Wat hoort volgens D66 wel en niet tot integrale buurtaanpak? Ik benadruk dat punt integraal.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Ik bedoel meer dat je afspraken maakt in die agenda die ook door de buurt zelf kunnen worden opgepakt en die niet Raadsverantwoordelijkheden zijn. D66 gelooft dat het echt van meerwaarde kan zijn als inwoners ook echt de middelen krijgen om de buurt agenda te realiseren en we zien daarin een hele mooie kans voor het koppelen van de buurtagenda aan een beschikbaar buurtbudget. Kan de wethouder toezeggen dit ook op te nemen in de plannen.

De heer Dekkers (GroenLinks): Vindt D66 dat het niet moet gaan om het verdelen van het initiatieven budget, maar juist om budgetten die zitten in de normale programma budgetten.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Ik wacht nog op de uitwerking van wat de wijkbudgetten gaan betekenen. Het gaat mij er vooral om welk geld van de buurt is en in welke vorm dat het beste kan. Ik wil dat de wijk daar vooral over kan besluiten.

Als laatste is het voor ons belangrijk dat we samen vaststellen wanneer de agenda een succes is en wanneer we dat vinden. In de brief staat dat er een aantal wijken zijn gekozen waar we mee beginnen. Op basis van welke indicatoren zijn deze wijken gekozen. Wanneer is de buurtagenda volgens de wethouder echt een succes en vinden ook de inwoners het een succes. Een bredere wijk en buurtaanpak zou ook raken aan de rol van onder andere wijkwethouder, Wijkbureau en

andere gemeentelijke beleidsprogramma's. Kan de wethouder toezeggen de Raad actief te betrekken. Juist daar waar de buurtagenda of Wijkplan raakt aan deze bredere thema 's. Ook vanwege de mogelijke financiële en organisatorische impact daarvan.

Mevrouw Meerding (VVD): In het nieuwe coalitieakkoord heeft de coalitie de doelstelling vastgesteld om meer buurtagenda 's op te stellen en de aanpak dus te verbreden. Het gaat dan om buurten die te kampen hebben met bepaalde problemen en daarom extra aandacht nodig hebben. Door het College wordt daarbij de aanpak Samen voor Overvecht als voorbeeld genoemd en dat is een aanpak waar de VVD niet altijd even enthousiast over is geweest. Onze voornaamste kritiek op deze aanpak was dat er toen niet genoeg gekeken werd naar de bestaande kennis en initiatieven die al in de wijk aanwezig waren, dat er niet genoeg werd samengewerkt met wijkbewoners en dat resultaten moeilijk of niet meetbaar waren. Hier lijkt van geleerd te zijn.

De VVD ziet dat sommige buurten extra inzet nodig hebben en vindt de buurten die nu zijn aangewezen ook passend. Maar toch hebben we ook wel onze twijfels bij het concept van buurt agenda 's. Hoe verhouden de buurtagenda's zich tot de vele andere projecten en instrumenten die wij als Raad al hebben. Wat is de status van die buurtagenda 's? Hoe zorgen we ervoor dat zaken elkaar niet doorkruisen of dat we dubbel werk doen? Daar hebben we zorgen over.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Hoe kijkt de VVD tegen die verhouding aan.

Mevrouw Meerding (VVD): Dat is heel lastig, we zien die problematiek. We snappen dat je daar dan extra inzet op wil plegen. Tot zover kunnen we erin meekomen. Maar de vraag is of buurtagenda's de oplossing zijn.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Wat is de meerwaarde van de buurtagenda voor de VVD?

Mevrouw Meerding (VVD): Ik zie de meerwaarde voor de veiligheid. In bepaalde wijken of buurten is daar meer behoefte aan. Goed dat het met bewoners wordt gedaan. Maar de wethouder moet mij daar nog in geruststellen want ik vraag me af wat dit meer gaat brengen dan de dingen die we al doen.

De heer Dekkers (GroenLinks): Kan een wijkakkoord niet helpen om extra middelen naar de wijk te richten, maar ook om binnen de bestaande budgetten die extra aandacht te bundelen.

Mevrouw Meerding (VVD): Wij hopen als VVD dat we het anders gaan doen dan de aanpak Samen voor Overvecht.

De heer Dekkers (GroenLinks): Het bundelen van budgetten heeft effectief gewerkt. Wat wilt u anders gaan doen?

Mevrouw Meerding (VVD): Het bundelen van budgetten is niet ons kritiekpunt op de aanpak. Goed dat de meetbaarheid in de huidige uitgangspunten wel is meegenomen. Inhoudelijk is het plan van de buurtagenda nog een beetje vaag voor de VVD. Bewoners mogen meepraten over de belangrijkste uitdagingen van de buurt op sociaal, ruimtelijk en op veiligheidsgebied. Hoe gaat dit concreet tot uiting gaan komen, want voor ruimtelijke ontwikkelingen hebben we al heel veel andere visies en ook participatieprocessen. Wat mogen bewoners hier dan

nog concreet over inbrengen in de buurtagenda. Concrete gezamenlijke acties, wat houdt dit in? Als je dat niet goed aangeeft, kan dit tot teleurstellingen leiden. En mijn vraag is hoe gaan we de meetbaarheid van doelstellingen toetsen?

De heer Dekkers (GroenLinks): Hoe evalueert de VVD de ervaringen in Overvecht? Want de evaluaties met betrokkenen in de wijk is een heel goed instrument geweest.

Mevrouw Meerding (VVD): Niet alles is in cijfers uit te drukken. De evaluatie van Samen voor Overvecht waren hele lange lappen tekst. Ik zie dit graag meer concreet bij de buurtagenda's.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Ik wil ook graag minder cijfers. Maar wanneer ben je überhaupt tevreden en is dat wel in de Raad met elkaar vast te stellen?

Mevrouw Meerding (VVD): Daar ben ik het mee eens.

De heer Dekkers (GroenLinks): GroenLinks is blij dat we afgesproken hebben de integrale buurtaanpak te verbreden en dat we daar serieus geld voor hebben vrijgemaakt om gelijk te investeren. Logisch dat deze wijken zijn gekozen maar is er een analyse waarom voor deze wijken is gekozen en kunnen we deze krijgen? Buurtprofielen staan niet op de site van de gemeente, want ze voldoen niet aan de hoge eisen van toegankelijkheid. Kan het College zorgen dat er toch links naar de buurtprofielen op de site komen? Het blijft onduidelijk wat de onderliggende gedachte is achter onze ongelijk investeren in deze integrale buurtaanpak is. Ik mis in de raadsbrief de aandacht voor die wat hardere punten als wonen, werkgelegenheid en onderwijs of bouwen we voort op de goede ervaringen in Utrecht met de ABCD aanpak, voortbouwen op de sterke bronnen die er al zijn. Graag een reflectie van de wethouder op dit punt. De extra middelen zijn serieus, maar toch beperkt. Ziet het College kansen voor het werven van extra middelen bij bijvoorbeeld het Rijk of Europa. GroenLinks vindt het belangrijk dat ook de normale programmabudgetten bijdragen aan ongelijk investeren voor gelijke kansen in deze buurten. Klopt het dat we bij het uitvoeringsplan in het derde kwartaal ook een voorstel krijgen voor het maken van keuzes voor de inzet van bestaande programmabudgetten? Betrekken we dan hierbij de al genoemde motie 156 over de buurtbudgetten. Hoe zorgen we dat de investering uitgevoerd worden door mensen en organisaties in de buurt? Is het de bedoeling om, net als in Overvecht, belangrijke diensten van de gemeente meer in de buurten aan te bieden? Een diverse aanpak is van belang maar ook het versterken van de positie van bewonersoverleggen. Gaan we in buurtagenda's afspraken maken om de positie van wijkplatforms of andere buurtorganisaties te versterken?

Mevrouw Van der Wilt (D66): Hoe reflecteert de heer Dekkers op de opmerking van D66 dat we ook inwoners willen betrekken die nu nog niet betrokken zijn?

De heer Dekkers (GroenLinks): Ik sluit aan bij uw oproep om diverse mensen te betrekken, dat kan via een wijkplatform zijn. Maar het kunnen ook overleggen in de buurt zijn en ik zou die in stevige positie willen brengen, maar ook dat hun inbreng inhoudelijk serieus genomen wordt.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Mooi dat u ook aansluit bij onze oproep. Ziet u ook nog een spanningsveld met partijen die al heel goed de weg vinden? Die komen wellicht tegenover andere groepen te staan die dat wat spannender vinden. Of ziet u dat juist als een uitdaging?

De heer Dekkers (GroenLinks): Ik zie dat spanningsveld niet, want ik zie dat de mensen die zich inzetten voor hun buurt of wijk meestal erg gericht zijn. Dat is niet altijd eenvoudig, het kan een spanningsveld creëren. Maar daar is wat aan te doen.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Als ik in kijk naar bijvoorbeeld Overvecht dan zie ik daar een heel mooi florerend wijkplatform, maar niet een platform wat de hele wijk representeert.

De heer Dekkers (GroenLinks): Ik zie die uitdagingen, ik zie die uitdaging om het zo divers mogelijk te maken. Ik zie ook de uitdaging die het wijkplatform zelf aangaat in Overvecht om zo breed mogelijk mensen bij hun werk te betrekken, dus dat is een gezamenlijke opgave.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Een geruststelling dat de heer Dekker niet zoals bij de wijkraden de wijkplatforms wil afschaffen om dat ze niet divers genoeg zouden zijn. De wijkplatforms hebben aangegeven dat ze te weinig geld hebben om zichzelf goed te kunnen organiseren. Stelt de heer Dekkers voor om het geld van die buurtagenda's beschikbaar te stellen voor al die verschillende buurtplatforms die er die er in Utrecht zijn.

De heer Dekkers (GroenLinks): Volgens mij is er een wens is om vaste overleg platformen per wijken of buurten te krijgen. We moeten in ieder geval buurtorganisaties ondersteunen.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Ons punt betreft de financiering. Indien we ze een steviger positie willen geven, dan zullen we als gemeente daar ook iets in moeten doen. En dan is de financiering geen bijzaak. Is de heer Dekkers dat met mij eens? Wat kan de gemeente dan bijdragen financieel om de stevige positie mogelijk te maken?

De heer Dekkers (GroenLinks): Voor dit eerste jaar is er budget vrijgemaakt om overleg op te starten. In dat proces zit geld om in die buurten bewonersorganisatie te ondersteunen, dus ik zie nog niet het probleem.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Wij krijgen juist signalen dat er een tekort is aan middelen om activiteiten te organiseren. Dus voor ons is financiering in ieder geval geen bijzaak.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): We raken we hier een cruciaal punt. Het organiseren van een lokale groep bewoners is een cruciale voorwaarde voor een succesvolle buurtaanpak en zou een belangrijke doelstelling moeten zijn.

De heer Dekkers (GroenLinks): Hier ben ik het mee eens. Het hoeft niet per se het wijkplatform te zijn, maar een stevige bewonersorganisatie is belangrijk.

Mevrouw Van der Wilt (D66): We spreken al bijna over de buurtaanpak, terwijl we het nog moeten hebben over de buurtagenda. Is de heer Dekkers het eens dat de buurtagenda heel erg kan verschillen voor wat er in de wijk nog nodig is en dat we dat niet al vooraf kunnen zeggen.

De heer Dekkers (GroenLinks): Per buurt moet het passen, maar juist bij het agenderen moet je kijken wat we belangrijk vinden.

Mevrouw Smit (Volt): Wij zijn blij met de brief die we kregen over de uitwerking van de ambitie om de wijk en buurtaanpak te versterken en te verbreden naar Kanaleneiland, Noordwest en Leidsche Rijn. Volt staat voor een inclusieve en sociaal rechtvaardige samenleving in de wijk en buurtaanpakken dragen hieraan bij. Natuurlijk zijn we blij dat er meteen invulling is gegeven aan de motie 156 *maak ruimte voor initiatieven uit de wijk*, want mensen weten tenslotte zelf het beste wat er in hun straat en buurt speelt, wat goed gaat en waar de problemen zijn. We sluiten hier dan ook graag aan bij D66 dat we een duidelijk mandaat moeten geven aan de inwoners. Kanaleneiland is een levendige buurt. Maar dat heeft ook mindere kant. Een groot deel van de bewoners heeft het niet breed, er heerst armoede, mensen spreken de taal niet, er wordt door een groep extreem hard gereden en dan wordt ook nog in drugs gehandeld op straat. We hebben daarom vraagtekens bij de financiële middelen die beschikbaar zijn voor de buurtagenda's van de 3 gebieden. In 2025 tot 26 wordt er met 3.2 miljoen het meeste uitgetrokken. Alleen al voor Samen voor Overvecht is 2 miljoen gereserveerd. Dit betekent dat er per gebied grofweg 400.000 beschikbaar is. Hoe kijkt de wethouder hier tegenaan en wat wil hij met de buurtaanpak in Kanaleneiland, Noordwest en Leidse Rijn bereiken gezien het beschikbare budget, het is zoveel minder in verhouding met Overvecht en wat is hier in haalbaar? Waar ligt de hoogste prioriteit? Daarnaast sluiten we ons aan bij D66 en VVD over de duidelijkheid die moet komen wanneer het een succes is. In de brief staat dat de buurtagenda wordt ontwikkeld samen met bewoners, ondernemers en organisaties die actief zijn in de wijk en weten wat er speelt. We kunnen ons voorstellen dat dit brede gesprekken gaan worden die diverse beleidsterreinen raken. Daarom willen we het College uitdagen om deze input mee te nemen in andere trajecten die al lopen.

De heer Dekkers (GroenLinks): Zit er niet een spanning op tevreden zijn en anderzijds onze ambities?

Mevrouw Smit (Volt): Dat is een inderdaad een belangrijke nuance. Je moet kijken waar we heen werken en wat voor activiteiten passen daarbij. Er moet gezocht worden naar het juiste abstractieniveau.

De heer Talhaoui (PvdA): Het is geen geheim dat de Partij van de Arbeid al langer vraagt om de wijkaanpak voor Overvecht uit te breiden naar andere buurten en wijken die net zo kwetsbaar zijn. Naast een goede betaalbare woning is ook de directe leefomgeving van groot belang en te vaak staat die leefbaarheid onder druk. De Partij van de Arbeid gaat voor gemengde buurten en wijken met voldoende voorzieningen, groen en een veilige openbare ruimte. We zijn dan ook heel blij met dit plan. Het is fijn dat we eindelijk een aanpak maken voor de buurten waar die problemen heel groot zijn.

Wij zien dat de middelen die er nu zijn niet voldoende zijn om dit goed van de grond te krijgen.

Tegelijk zien we dat de rijksoverheid ook rijks gelden hiervoor beschikbaar stelt in een Kamerbrief van 17 januari over het ondersteunen van gemeenten bij het aanpakken van kwetsbare gebieden. Kan de wethouder aangeven of het College ook aanvragen bij het rijk zal indienen.

Het gaat wat ons betreft over een opeenstapeling van problemen en die moeten we op een manier aanpakken die past bij die buurt, zoals bijvoorbeeld Kanaleneiland. Sleutelfiguren hierin zijn wijkplatforms, maar het is ook van belang om juist die bewoners te spreken die meestal niet aan bod komen. Hoe is de wethouder van plan om participatie te organiseren en welke les hebben we geleerd?

Middelen voor buurtagenda's zijn voor capaciteit en uitvoering. Hoe houden we zicht op de voortgang van deze projecten? Gezien de samenhang met die andere programma's. Wat gebeurt er met de gelden die komen uit Buurtaanpak rijksgelden en uit de programmabegroting. Graag antwoord van de wethouder hoe we dit kunnen monitoren.

In de raadsbrief wordt gesproken over meer buurten die aan bod kunnen komen in 2024. Dat verbaast mij want juist voor dit soort buurten is er een structureel langjarig meerjarenplan aanpak nodig. Kan de wethouder reflecteren op die aanpak op lange termijn. En hoe kunnen we waarborgen dat dit niet eendaags projecten zijn? Wij staan in principe achter de keuze voor deze buurt en wijken, maar wij vragen ons af, wat is nou de analyse geweest voor die selectie?

De heer Van den Enk (Student&Starter): Wij vinden het belangrijk dat de buurtagenda samen met bewoners, ondernemers en belangrijke partners en de aanwezige buurten wordt opgesteld. Er moet immers een agenda zijn die door de buurt wordt gedragen. Hierdoor zien wij het als een voorwaarde dat bij zulke bijeenkomsten een representatieve groep aanwezig is, zodat het echt een agenda is voor de buurt. Dus een groep met alle verschillende lagen van de bevolking, verschillende economische, sociale statussen en levensfasen bij elkaar. Zou de wethouder kunnen toezeggen dat de representativiteit van de buurt een voorwaarde moet zijn voor deze bijeenkomsten. Om de leeftijd van deze buurten te verbeteren, willen wij een cultuurmakelaar instellen voor deze 3 gebieden.

De heer Dekkers (GroenLinks): U zegt dat de overleggen representatief moeten zijn. Als je sommige groepen wil bereiken moet je bijvoorbeeld op de markt gaan staan of langs de deuren gaan. Ik denk dat het een illusie is als je zegt dat iedereen wordt vertegenwoordigd.

De heer Van den Enk (Student&Starter): Ik denk dat er een gulden middenweg zit in de vorm. Ik ben met u eens dat het kan helpen om de markt op te gaan om daar actiepunten op te halen. Maar ik ben er voorstander van om deze representatie terug te laten komen in het gesprek. Deze cultuurmakelaar wordt door de gemeente betaald, gepromoot en uitgerust met een budget. De cultuurmakelaar benadert bewoners op een toegankelijke manier, faciliteert ideeën en kan ondersteuning bieden bij de toegang tot financiën, inzichtelijk maken van beschikbare mogelijkheden en het aanvragen van subsidies. Hoe kijkt de wethouder naar een cultuurmakelaar in deze 3 gebieden en zou de wethouder de realisatie van kunnen toezeggen?

Mevrouw Van der Wilt (D66): Volgens mij zijn dit nieuwe ideeën. Hoe ziet Student&Starter hierin zijn eigen rol. In de brief staat het voornemen om niet een hele projectorganisatie op te zetten en om het ook juist vanuit inwoners te laten komen.

De heer Van den Enk (Student&Starter): Op zich staan wij ook wel positief tegenover het idee om het te beleggen bij buurtbewoners zelf en om er geen instituut van de gemeente van te maken.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Waar ziet u de middelen voor een cultuurmakelaar?

De heer Van den Enk (Student&Starter): Hier overvraagt u mij.

Mevrouw Zwinkels (CDA): In de Raad zijn vaak voorstellen voorbij gekomen om mensen in dienst te nemen om subsidies te gaan binnenhalen, ik begin me daar een beetje zorgen over te maken. In

het kader van gedeelde verantwoordelijkheid, zou het niet goed zijn als een cultuurmakelaar door meerdere partijen wordt gefinancierd, dus dat ook de cultuursector zelf een stap naar voren zet.

De heer Van den Enk (Student&Starter): Mooi idee, hier gaan we graag mee akkoord.

De heer Talhaoui (PvdA): Het idee is wat mij betreft dat we het aan de buurt overlaten. Dat we het mandaat bij de mensen zelf laten.

De heer Van den Enk (Student&Starter): Wij denken dat een cultuurmakelaar een goede sleutelfiguur kan zijn om juist ook dit soort punten verder op te halen. Als die uiteindelijk niet nodig blijkt te zijn, kunnen we er altijd nog op terug pakken, maar op dit moment denken we wel dat het handig kan zijn.

De heer Dekkers (GroenLinks): Ik ben vooral verrast door de term cultuurmakelaar. Bedoelt u daarmee dat het vooral over cultuur initiatieven moeten gaan, of bedoelt u sociaal makelaar?

De heer Van den Enk (Student&Starter): Het is een sociaal makelaar.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Wij weten inmiddels dat sleutelpersonen niet eeuwig onbetaald blijven doorwerken. Kunnen we in het budget geld reserveren voor die sleutelpersoon die zorgt dat die samenstelling van die groep meedenkers representatief is.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Zou de term dan niet cultuurmakelaar moet zijn, maar opbouwwerker.

De heer Van den Enk (Student&Starter): Iedereen mag input aanleveren voor de nieuwe term.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Wat is nu eigenlijk het voorstel? Ik begrijp de achterliggende bedoeling niet.

De heer Van den Enk (Student&Starter): Als de term opbouw medewerkers beter is, kan ik daar wellicht in meegaan. Het gaat uiteindelijk om een toegankelijke manier van dichterbij te komen. Dit wordt een semantische discussie.

In de raadsbrief staat dat een van de belangrijkste doelen veiligheid is. Wij vinden het belangrijk dat veiligheidsaanpak vooral preventief is. Juist op buurtniveau is, is dat goed te realiseren door betrokken wijkagenten en het aanstellen van sleutelfiguren die kunnen dienen als rolmodel.

Mevrouw Meerding (VVD): De buurtaanpak is juist wat de bewoners willen. Wat nu als zij cameratoezicht willen voor de veiligheid?

De heer Van den Enk (Student&Starter): Wij zijn geen voorstander van het extra camera's toevoegen aan een wijk, want dat vinden wij nog altijd geen goed idee, zelfs al vinden buurtbewoners dat wel een goed idee. Wij denken dat het echt op een andere manier kunnen aanpakken door het aan de voorkant beter te borgen. Wat betreft de camera's kunnen we hierover gewoon met elkaar in gesprek en samen tot een goede oplossing komen.

Mevrouw Smit (Volt): Waar mogen de wijk en de buurt over meebeslissen?

De heer Van den Enk (Student&Starter): Heel veel. We hebben het over het sociale domein, over het ruimtelijk domein waar juist mooie initiatieven kunnen komen. Als het gaat om veiligheid, kunnen ze zeker ook meedenken.

Mevrouw Smit (Volt): Heeft de heer Enk een voorstel voor deze kaderstelling?

De heer Van den Enk (Student&Starter): Ik heb daar op dit moment geen kaderstelling voor, het gaat te ver om dat op die manier in te vullen voor u.

De sleutelfiguren hebben een rol voor de buurtouders en jongerenwerkers zoals Stichting Jou. Hier hebben we ook al eerste positieve geluiden over gehoord tijdens ons werkbezoek in Overvecht. Kan de wethouder een preventieve aanpak meenemen in de buurtagenda's. Tijdens het werkbezoek gingen we langs bij voetbalclub SV De Dreef in Overvecht. Student&Starter was bijzonder geraakt door de manier waarop deze voetbalclub een maatschappelijke voorziening weet te combineren met sporten. Kinderen kunnen daar naar deze voetbalclub komen om hun huiswerk te maken. Hier gaat het vaak om kinderen van ouders met een migratieachtergrond. Dit is een schoolvoorbeeld van hoe we samen met de buurt onze wijk sociaal moeten inrichten. Is de wethouder van plan dergelijke voorzieningen zoals deze meer mogelijk te maken, of meer te stimuleren? En voorbeelden daarvan te delen, zodat we van elkaar kunnen leren om een domeinoverstijgende aanpak te gaan realiseren.

Mevrouw Alblas (ChristenUnie): Fijn dat er meer buurtagenda's komen en dat er gekeken is waar dit het hardste nodig is. Mooi ook dat per buurt gekeken wordt naar wat specifiek daar nodig is en dat allerlei verschillende groepen, zoals bewoners, ondernemers, meegenomen worden. Ik kan me goed vinden in wat D66 zei over dingen die de buurt wil wat buiten de Raad om kan en dus dat een duidelijk mandaat belangrijk is. Wij vinden het namelijk belangrijk dat verwachtingen vooraf helder gemaakt worden, dus ook goed om te lezen dat dat meegenomen wordt. Durf out of the box te denken, wees eens creatief, hoe kan het wel? Dat is wat we het College willen meegeven. Betrek diverse groepen mensen. Want hoe zorg je er nou voor dat ook de unusual suspects betrokken worden. In Zwolle is een pilot gedraaid waar mensen is gevraagd hoe de buurt beter te maken. Hieruit kwamen ideeën uit die niet veel hoefden te kosten en goed uitvoerbaar. Is het mogelijk dat een dergelijke opzet meegenomen wordt? Kan een deel van het budget specifiek hiervoor vrijgemaakt worden? Dus juist voor die kleine makkelijk te realiseren oplossingen. Wanneer zijn we nu eigenlijk tevreden? Het is goed om dat mee te nemen. Is er ook samenwerking met buurtteam en jongerenwerkers? En zo ja, hoe gaat dat er dan uitzien? Offline aansluiten is een goed idee, een fysieke inloop te realiseren op een locatie die nu al populair is in deze buurten is belangrijk. Voorkom dat dingen dubbel worden gedaan. Betrek ondernemers, want dan maak je de buurt pas echt samen.

Commissielid Minnaert (Bij1): Bij1 is voorstander van de aanpak. Het is goed om te zien dat ook op wijkniveau wordt gekeken naar wie wordt achtergesteld in onze maatschappij en hoe we dat tegen kunnen gaan. Er wordt in de brief meermaals gesproken over problemen en problematiek. Wij vinden het belangrijk om te benadrukken dat niet de mensen in deze wijk een probleem zijn, maar dat het systeem dat deze mensen in deze wijken achterstelt het probleem is. Wij zijn expliciet tegen het inzetten van meer handhaving om problematieken in wijken aan te pakken. In plaats daarvan zien wij liever dat er wordt ingezet op het creëren van basisbehoeftes en dat we systemen

aanpassen in plaats van mensen. Hoe kijkt de wethouder hiernaar?

De heer Talhaoui (PvdA): Stel dat in een buurtoverleg wordt aangegeven dat zij behoefte hebben aan meer handhaving hoe gaat Bij1 daarmee om?

Commissielid Minnaert (Bij1): De behoefte aan meer handhaving komt ergens vandaan. Daar zit een probleem onder en wij geloven niet dat handhaving daar een oplossing is omdat handhaving vaak juist bijdraagt aan het creëren van ongelijke kansen.

De heer Talhaoui (PvdA): Is Bij1 het eens dat bewoners met ideeën mogen komen en dat we dan bekijken of daaraan kunnen voldoen.

Commissielid Minnaert (Bij1): Bewoners krijgen daadwerkelijk ruimte om mee te denken en om ideeën aan te dragen. Alleen wij denken niet dat handhaving daarin de oplossing is en dat we met bewoners andere oplossingen zullen vinden.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Een bizar onderscheid tussen mensen en systeem. Is criminaliteit voor Commissielid Minnaert een systeem?

Commissielid Minnaert (Bij1): Criminaliteit vindt plaats binnen een bepaald systeem. Wie geen huis heeft en honger moet aan een behoefte voldoen. Dus criminaliteit staat niet los van het systeem. Zie het in die context.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Dus georganiseerde misdaad, de hele onderwereld, dat is geen systeem voor Commissielid Minnaert.

Commissielid Minnaert (Bij1): Het is onderdeel van een groter systeem. Het is wellicht een subsysteem, maar het is geen systeem. Het staat niet los van de rest van de samenleving.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Creëert het ongelijke kansen als een kind opgroeit in een onveilige omgeving?

Commissielid Minnaert (Bij1): Daar ben ik het zeker mee eens, maar een veilige omgeving kan er voor iedereen anders uit zien. Een klas met vooral heel veel witte kinderen met racistische docenten, dat is ook onveilig voor bepaalde mensen, dus we moeten wel opnieuw kijken naar de verschillen die er zijn en daarin iedereen ruimte geven.

De voorzitter concludeert dat dit veel vragen oproept maar wil dit debat over veiligheid niet voeren.

Mevrouw Van der Wilt (D66): mooi dat dit debat plaatsvindt. Maak aan het begin duidelijk en helder waar de buurtagenda's over gaan.

Commissielid Minnaert (Bij1): Ik denk dat het zeker belangrijk is dat het helder is waar het precies over gaat en dat dat nu nog wat onduidelijk is.

Dan de keuze van wijken. Wij krijgen graag inzicht in de analyses die zijn gedaan op basis waarvan deze wijken zijn uitgekozen. Ook voor ons is het participatietraject van groot belang. Buurten zijn geen homogene groep en ook al gaan de buurtagenda's om het algemene belang en niet het

individuele belang, toch kunnen er grote verschillen zijn tussen het algemeen belang voor de ene groep of de andere groep. Daarom is het belangrijk dat het participatieproces inclusief en toegankelijk is voor iedereen. Wij zijn benieuwd wat de wethouder concreet gaat doen om dit te bewerkstelligen. Wie zijn de moeilijker bereikbare groepen en kan de wethouder toezeggen dat ook middelen beschikbaar zullen worden gesteld, zodat mensen die geen of minder Nederlands spreken kunnen deelnemen aan dit participatietraject? Wij verwachten dat er bij het ophalen van input voor de buurtagenda's veel verschillende behoeften en wensen naar voren zullen komen. We zijn benieuwd door wie en hoe zal worden bepaald wat de prioriteiten zijn en wat niet. Wat ons betreft zou het passen bij het gedachtegoed van ongelijk investeren in gelijke kansen dat bij het stellen van prioriteit niet alleen wordt gekeken naar de hoeveelheid mensen die ergens behoefte aan hebben. Of dat het een principe is van de meeste stemmen gelden. In plaats daarvan zouden wij liever zien dat wordt gekeken welke investeringen het meest waardevol zijn, onafhankelijk van hoeveel mensen profijt hebben van deze investeringen. Zou de wethouder kunnen toelichten hoe de processen eruit zal gaan zien.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Bij1 pleit voor het afschaffen van de handhaving en daarmee dus ook de boia's?

Commissielid Minnaert (Bij1): Ik denk niet dat dit bij het debat hoort.

Mevrouw Zwinkels (CDA): mooi dat we de buurtaanpak gaan verbreden in Utrecht, daar zijn we ook helemaal voor. Maken verkeersveiligheid en het investeren in buurtvoorzieningen onderdeel uit van deze buurtagenda 's. Wij zijn benieuwd naar de inbreng van die wijkplatforms en andere buurtraden. We willen wel een maximum afspreken op de overhead vanuit de gemeente die een beslag legt op de budgetten. Wij zouden veel liever geld willen uitgeven aan concrete dingen. Denk aan de introductie van de graffiti regeling, jeu de boules banen en andere mooie fysieke ontmoetingsplekken. Goed dat Kanaleneiland is geselecteerd. Hoort de Hoogstraatbuurt er ook bij in Noordwest. We begrijpen parkwijk Zuid, maar waarom Terwijde. Kijk ook naar Lunetten, Hoograven en Halve Maan, met name Halve Maan Noord.

De heer Dekkers (GroenLinks): Vindt u dat Lunetten thuishoort daar waar een integraal buurt benadering nodig is?

Mevrouw Zwinkels (CDA): Ja

Verder vinden het belangrijk dat er wordt aangesloten bij de initiatieven in de buurt die er al zijn. Zorg ervoor dat de budget ook wel enigszins flexibel zijn, zodat we met de sociale infrastructuur ook net over de grens van ons buurtje kunnen werken en wat breder dingen kunnen opzetten vanuit een bepaalde vereniging met vrijwilligers en andere clubs.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Wat betreft de extra aandachtsgebieden, wilt u de lijst langer maken of gaan we eerst aan de slag met deze buurtagenda's?

Mevrouw Zwinkels (CDA): Daar hebben we van tevoren ook al even over nagedacht en ik hink op twee gedachten. Wij willen realistisch zijn. Laten we eerst beginnen met een aantal wijken. We hebben een goede eerste selectie te pakken. Prima om met elkaar die agenda 's te herijken.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Het zou mooi zijn als we die agenda's gebruiken om echt dingen in de wijk te doen. Maar ik zou ervoor willen waken om 100 verschillende buurtagenda's te krijgen en 100 verschillende aanpakken.

Mevrouw Zwinkels (CDA): In de breedte is er een bepaalde werkwijze. We hebben vanuit het CDA eerder gevraagd om vaste aanspreekpunten per buurt om ervoor te zorgen dat mensen ook vanuit de gemeente op de website staan met een foto zodat men hen kan benaderen. Dat is een toegankelijke overheid.

De heer Talhaoui (PvdA): Ik hoorde dat het CDA zich zorgen maakt over het budget van de wijkwethouderschap en het versterken van wijkbureaus. Wat stelt u zich voor bij het maximeren van budgetten?

Mevrouw Zwinkels (CDA): We willen ervoor oppassen dat dit budget wat we nu vrij maken weer een investering wordt in de gemeentelijke organisatie. Ik vind dat we dit niet moeten gebruiken als een soort verkapt budget voor dat punt, dan moeten we daar een apart debat over organiseren. Dit moet echt gaan naar die buurtinitiatieven wat ons betreft.

De heer Talhaoui (PvdA): Maximering, zitten daar consequenties aan?

Mevrouw Zwinkels (CDA): We kunnen een bepaald percentage afspreken. Het College vragen om daarover te verantwoorden. Wat is de balans in de bestedingen? En consequenties eraan verbinden, dat hoeft voor mij nu niet per se, maar we vragen andersom aan inwoners ook vaak om uit te leggen wat ze doen met subsidiegeld. Laten we onszelf nou ook die regels opleggen, zoals we dat in de buurt eerder ook richting initiatiefnemers hebben gedaan. Ik vind dat fair.

De heer Dekkers (GroenLinks): Er zit een risico van verwateren van het budget wanneer het aantal wijken wordt opgeplust. Moeten we dat niet beperken tot een aantal buurten?

Mevrouw Zwinkels (CDA): Ja, dat moeten we beperken. Hoogstraatbuurt valt onder Noordwest. Lunetten, Hoograven en Halve Maan, daar kunnen we ons toe beperken. Als we het hebben over verwatering van budgetten, dan zouden we ook daar naar moeten kijken.

De voorzitter geeft nu het woord aan de niet inbrengende partijen.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Wij hadden ook agenderende partij willen zijn. €100.000 lijkt veel, maar het is zo verdampt. Het heeft een tijdelijkheid, dat is een gemiste kans. Ik wil een tweetal belangrijke uitgangspunten toevoegen aan de raadsbrief: maak de buurt eigenaar van de buurtagenda en focus niet teveel maar benut het als een kans om te bouwen aan het versterken van een buurtvertegenwoordiging en aan lokale buurtondernemingen. Maak het een expliciet doel. De vraag aan de wethouder of deze uitgangspunten kunnen worden toegevoegd.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Ik vind het gevaarlijk om het neer te zetten dat het moet, want dan stellen we eigenlijk al de oplossing voor.

De heer Dijkstra (EenUtrecht): Nee, het is geen moeten. Het is een uitgangspunt dat je gaat

verkennen. Wat ik graag zou willen, is een buurtagenda probeert te organiseren, dat duurzaam is. Ik wil nog 3 bouwstenen toevoegen. Probeer duurzaam te bouwen aan een legitieme lokale vertegenwoordiging van die gemeenschap. Ik noem het een burgerkamer. En daag ze uit en ondersteun ze dan ook in het gezamenlijk opstellen van die buurtagenda of wijkvisie. En daarin staat dan welke thema's aandacht nodig hebben en dus ook geld nodig hebben. Laat dat dus bij hen, maak hen eigenaar.

Breng een belangrijk deel van dat budget onder in een wijkbudget. Geef vervolgens ook die legitieme lokale vertegenwoordiging die je had verzameld, ook een rol in de regie en in de controle op de besteding van dat wijkbudget.

Ga goed na of niet de overheid of de markt, maar vooral ook lokale, sociale buurtondernemingen en buurtorganisaties dit kunnen uitvoeren. Samengevat: koppel hier een paar zaken, zoals de buurtagenda, het vormen van een burgerkamer, het wijkbudget en sterker maken van lokale buurtorganisaties. Probeer die 4 zaken te verbinden. Dat is duurzamer voor de wijk. Graag een reactie van de wethouder.

Graag een onderbouwing van de analyse van de wijken. Mag de buurtagenda invloed hebben op overige budgetten. Is de wethouder het daarmee eens?

Er wordt geschorst voor 10 minuten.

De voorzitter heropent de vergadering. Er worden enkele huishoudelijke mededelingen gedaan met betrekking tot het vervolg van de vergadering in de avond.

Reactie Wethouder De Vries:

Dank voor het agenderen, ik heb genoten van het debat. Dit is precies de bedoeling. Het brengt soms strijd, het brengt soms tegenstellingen, het brengt soms vragen over wat is van wie. Waarom de keuze voor deze wijken. Er moet een keuze gemaakt. Er zijn vergelijkbare wijken zoals Halve Maan. Allereerst is er met name vanuit de buurtanalyses gekeken naar met name kansenongelijkheid in de verschillende wijken. En waar is dit dan het grootst. Wellicht zijn er nog andere wijken. Het is geen project, dit is geen eenmalige inzet met incidentele middelen. Het idee is dat we het in deze wijken gaan doen. Het is een proces van de lange adem.

Een deel van de middelen gaat ook naar inzet van collega's op het wijkbureau. Als we kijken naar hoe de wijkbureaus zijn georganiseerd en de rol die zij hierin innemen in deze buurtagenda, dan zien we dat het daadwerkelijk anders is dan hoe we dat eerder deden. En dat betekent ook inzet. We kijken naar de verdeling van de middelen. Dat doe ik het liefst samen met bewoners. Ik zeg toe dat we dat doen met mensen en rolmodellen uit de wijk. Ik ga onderzoeken wat dit betekent voor het vergroten van de pot geld. Toch wil ik ook uit de financiële discussie blijven, het gaat om de mindset, wat gaan we doen in de wijk.

Ongelijk investeren voor gelijke kansen benoemen we als College, we proberen dat toe te passen en ik zeg daarbij direct, dat gaat dus ook niet vanzelf. Dat zie je bij de keuze van de wijken, maar dat proberen we ook toe te passen bij de stedelijke budgetten.

Wat is het mandaat van de bewoners. Dat hebben we geprobeerd te vatten met kleine concrete acties. We willen na een jaar al successen hebben. We halen veel uit de wijkanalyse. Je ziet dan dat sommige wijken enorm versteend zijn. Bewoners hebben daar vraagtekens bij en willen graag vergroenen. Belangrijk om het concreet te maken met niet alleen actieve mensen, het moet iets zijn van ons allemaal. Samen met mijn collega Voortman bekijk ik het vanuit het principe ongelijke investeringen voor gelijke kansen. Deze buurt heeft het wellicht meer nodig dan op andere plekken

in de stad. Dus kleine haalbare concrete acties en ook juist dat democratisch speelveld.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Enerzijds zijn de wijken gekozen op basis van kansenongelijkheid. Aan de andere kant gaat dit over kleine acties zoals vergroenen. Hoe raakt de buurtagenda zijn doel.

Wethouder De Vries: Het begint met kleine en concrete acties maar het is ook iets van de lange adem. Het betekent iets voor de manier van werken en de stedelijke budgetten in deze wijken.

De doelgroep: Hoe bereik je iedereen, hoe wordt dit van ons allemaal. Dit zie je ook bij bestaande initiatieven.

Democratisch speelveld: We werken aan die kleine haalbare en concrete acties. Het is onvermijdelijk dat er discussie ontstaat maar dat is juist de kern van een democratische samenleving.

Mandaat van de Raad: Bedoeling is met de buurtagenda's kleine concrete haalbare acties te realiseren binnen een jaar. Het budgetrecht ligt bij de Raad. Het moet mogelijk zijn hier wat ruimte in te nemen.

Wanneer is het een succes. Dat moeten we niet afkaderen. Ik vind het belangrijk om te benoemen dat we dit niet aan de voorkant gaan afkaderen. Een kwantitatieve benadering en een kwalitatieve benadering kan allebei. Mijn voorstel is om betrokken partijen, dat zijn bewoners, maar ook professionals hun rol te laten pakken.

Een sociaal makelaar kan hier een rol spelen of een jongerenwerker onderwijs. Het is naar gelang van wat er nodig is op die plek. Armoede krijgen we ook niet zomaar uit de wereld maar we kunnen wel een thema concretiseren voor de wijk.

De Raad actief betrekken: Dit kan door het voeren van debat maar ook gedurende het proces van de buurtagenda. Ik heb in dit debat al heel veel richting van deze Commissie meegekregen, juist ook als het gaat om de uitvoering.

Hoe verhouden de buurtagenda's zich tot een omgevingsvisie of een gebiedsgerichte aanpak? Natuurlijk zit er op sommige vlakken overlap, alleen is dat vaak veel ruimer, vaak kortdurend. Het idee is om het samen te doen, met de bewoners, en langdurig.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Kunnen we een principe afspraak maken wat we als Raad overnemen.

Wethouder De Vries: Ik zie hier een kleine rol voor de Raad in, het is goed om met bewoners dit gesprek te voeren. Ik heb heel veel vertrouwen in bewoners dat zij hierin de juiste keuze kunnen maken. We hebben de buurtanalyse, en andere bronnen en aan de hand daarvan kom je tot concrete en haalbare acties en mijn voorstel is niet om dit dan weer met de Raad te bespreken.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Dit is toch een beetje vaag. Volgens mij hebben we niet een soort van principe afspraak hoe we hier als Raad naar kijken. Ik snap dat de Raad niet overal over gaat maar als er bepaalde dingen moeten vastgesteld, zou ik het heel lastig vinden als de wethouder zegt, jammer Raad.

Wethouder De Vries: Het is het grijze gebied wat wel uitvoering is en wat niet. Als het om de budgetten gaat, kom ik daarvoor bij de Raad.

Een extra boa in de wijk: Wij gaan niet aan de voorkant invullen wat wel en niet mag. Als bewoners met elkaar besluiten dat een onderwerp urgent is, dan moeten ze dat kunnen beslissen. Ik wil hier aan koppelen: wat doen we er samen aan als gemeente, sociale partners, bewoners etc.

De buurtprofielen zijn terug te vinden via Utrecht in cijfers. We kunnen een bericht op de website zetten dat die profielen beschikbaar zijn, dat zeg ik hierbij toe.

In principe is het de inzet dat in Q3 ook een voorstel komt voor de keuzes van het bestaande programma. We moeten wachten wat er uit die buurtagenda's gaat komen. Verder betrek ik motie 156 bij het initiatief uit de wijk. Dat hebben we ook al aangekondigd.

Meer diensten vanuit de gemeente in de buurt aan te bieden zou kunnen, laten we bekijken wat hierbij haalbaar is en dat invullen.

Het wijkplatform of bestaande structuren in wijken. Dat nemen we natuurlijk mee. Dat doen we nu al.

De heer Dekkers (GroenLinks): Gaan we deze buurtagenda's gebruiken om de positie te versterken.

Wethouder De Vries: Alles is nog heel erg in ontwikkeling. We komen vanuit een andere situatie. We betrekken de mensen uit de buurt bij de buurtagenda. Natuurlijk speelt ook een buurtplatform een rol. De middelen worden besteed aan de acties die voortkomen uit de buurtagenda. Er is een analyse van de wijken en die kan de Raad ontvangen.

Kanaleneiland is een levendige wijk en er speelt ook veel in deze wijk. Ik wil benoemen dat we dingen anders gaan doen dan bij Samen voor Overvecht. Je kan het niet vergelijken. Er is een grote uitdaging dat het geen projecten carrousel wordt. De aanpak Samen voor Overvecht loopt al en de middelen die daaraan zijn toegekend. Die zijn geormerkt.

Rijksmiddelen: dat gaan we zeker onderzoeken.

Het is echt niet de bedoeling dat we na een jaar zeggen, we zijn klaar en we gaan door naar andere buurten. We hebben nu gekozen voor deze buurten maar we willen ook leren van de successen. We kunnen samen leren van deze aanpak.

De heer Talhaoui (PvdA): Ik kan me voorstellen dat bij sommige wijken net wat minder inzet nodig is voor succes. Kunnen deze wijken snel van de lijst?

Wethouder De Vries: Ik wil u uit de droom helpen dat we het heel snel gefixt hebben, we hebben deze wijken niet voor niets gekozen.

Representatie: Op een laagdrempelige manier en offline.

Cultuurmakelaar: Ik wil daar niet direct een toezegging op doen. We hebben sociaal makelaars in deze stad.

Preventieve aanpak: Dit staat in de raadsbrief. We doen dit met sociale partners. Maar volgens mij ligt de focus op een preventieve aanpak. Als bewoners iets urgent vinden dan moeten we daar wat mee. Als het gaat over bijvoorbeeld een aantal stedelijke maatregelen, dan moeten we dat debat voeren met elkaar. Maar we moeten er ook niet voor weglopen.

Er werden een aantal voorbeelden aangehaald, die kunnen we meenemen maar we hebben geleerd dat we zaken nu anders willen doen. Wat goed werkt nemen we mee richting de

buurtagenda.

Het voorbeeld van ChristenUnie hebben wij voor ogen, het betrekken van sleutelfiguren, ondernemers, het zit er zeker in. We doen het echt samen met elkaar, online en offline.

Systemen en mensen: Ik kan daar heel lang met u over debatteren maar voor deze aanpak is het belangrijk dat mensen ervaren dat er wat veranderd in de wijk met kleine concrete en haalbare acties.

Moeilijk bereikbare doelgroepen: Dat is heel divers, we willen iedereen betrekken maar ik sta open voor een goed advies.

Budget: Het budget is bedoeld voor de buurtagenda's, het versterken van Wijkwethouderschap en de wijkorganisatie. Ik verwacht dat het versterken van Wijkwethouderschap niet een grote investering is. Er is nog een slag te slaan in de wijkorganisatie en het bijeenbrengen van de mensen. We komen bij u terug als Raad als het gaat om de besteding van de middelen.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Hoe gaat de wethouder dat monitoren en verantwoorden richting de Raad?

Wethouder De Vries: Er komen een aantal concrete en haalbare acties. Sommige acties kosten helemaal niets, andere kosten wel wat en kunnen betaald vanuit het budget dat we hiervoor gereserveerd hebben. Anderen wellicht vanuit het idee ongelijk investeren voor gelijke kansen, dus vanuit stedelijke budgetten en als het gaat om dat budgetrecht dan kunnen we daar het debat over voeren.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Is de wethouder bereid om een uitsplitsing te maken tussen Wijkorganisatie, Wijkwethouderschap en het geldt voor de buurtinitiatieven.

Wethouder De Vries: Ja, dat kan ik hierbij toezeggen.

Mevrouw Zwinkels (CDA): Ik was benieuwd of dat het geld ook mag gaan naar verkeersveiligheid en buurtvoorzieningen. Kan Lunetten worden toegevoegd aan de selectie en als Hoogstraatbuurt onderdeel uitmaakt van Ondiep en Halve maan Noord kan worden toegevoegd als onderdeel van een grotere wijk waar ook een welvarend stuk als Oog in Al in valt.

Wethouder De Vries: Wat klein, concreet en haalbaar is kan ook gaan om verkeersveiligheid. Mijn voorstel is om het bij deze selectie te houden en hiermee aan de slag te gaan. Hoogstraten valt onder Ondiep. Als bewoners een idee hebben om iets te doen als de Musketon en er zijn middelen mee gemoeid dan kan dat daar een onderdeel van zijn

De uitgangspunten van EenUtrecht: Ik heb al enigszins antwoord gegeven en ik zeg u ook toe om de buurt zoveel mogelijk eigenaar te maken. De essentie is om het samen te doen. Met de gemeente, maar ook met alle partijen en partners in de wijk. En dat vereist afstemming. Het gaat over het algemeen belang. Hoe zorgen we ervoor dat iedereen meedoet. Ik hoop dat dit goed genoeg terug te lezen was is in de raadsbrief. EenUtrecht vindt van niet. Ik vind van wel. De gemeente en de partners in het sociale domein horen ook bij de wijk.

Ik wil toezeggen dat de middelen zoals het wijkbudget, dat dit met eigenaarschap heeft te maken. We zijn bezig met de doorontwikkeling van het wijkplatform. Eerste kwartaal gaat specifiek over de doorontwikkeling van die platforms.

Breng mensen en organisaties bij elkaar en daagt ze uit, dat is precies het doel. We gaan zeker kijken naar een wijkbudget.

Doe dingen niet dubbel: Ja, we moeten zichtbaar zijn in de wijk.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Wanneer is de buurtagenda een succes? Worden we hier als Raad in betrokken?

Commissielid Minnaert (Bij1): Met alle input uit de wijken, hoe worden er prioriteiten gesteld of wordt het meeste stemmen gelden. Het plan van het bereiken van verschillende doelgroepen is nu nog te vaag.

Wethouder De Vries: Mijn toezegging is dat we gaan onderzoeken of buurtbudget onderdeel kan worden van de buurtagenda. Ik kom er op terug. We gaan er zo snel mogelijk mee aan de slag. We gaan uiteraard ook in gesprek met uw Raad over het vaststellen van deze agenda en ook de verdeling van de middelen. Dit wordt Q2. In Q3 komt iets over de verdeling van de middelen en de wijkwethouders en de uitsplitsing.

Wanneer is het een succes? We gaan aan de hand van de acties die daaruit komen bepalen wanneer het een succes is. En dat doen we samen met de betrokkenen bij deze agenda 's. De evaluatie zal in Q4 zijn en misschien volgend jaar. Gun ons de tijd wat het ons heeft opgeleverd. Dit komt waarschijnlijk in een brief richting de Raad. We kunnen dat formuleren en als dat met inwoners is besloten dan kan dat gedeeld met de Raad, dat kan ik toezeggen. In Q3 komen we met een verzamelbrief naar de Raad, dat zeg ik toe.

Het algemeen belang en het individueel belang en de prioriteiten hierin: Terechte vraag die heel erg gericht is op de uitvoering en ik snap de achtergrond van de vraag. Dat is een uitdaging die wij ook zullen meenemen in de uitvoering en ook bespreekbaar maken met de mensen die iets willen veranderen in de wijk. Er worden nu niet specifiek doelgroepen benoemd. We bespreken dit met diverse groepen in de wijk, dus bij de supermarkt, langs de deuren. Ik krijg hierover nog graag suggesties.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Ik wil er inderdaad nog over spreken en bekijken of we nog een motie indienen zodat we achteraf kunnen checken of we de ambitie hebben waargemaakt.

Er wordt afgesproken dat het voor een half uur wordt geagendeerd in de Raad. D66 en CDA komen met voorstellen.

De voorzitter sluit de vergadering om 17.15 uur.

Verslag openbare avondvergadering commissie Energie(transitie), Duurzaamheid, Vastgoed en Wonen

Datum 19 januari 2023
Locatie Stadhuishal, stadhuis
Verslag door mw. E. Wijsman (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag

Aanwezigen

De voorzitter, dhr. C. Bos, de wethouder, mw. L. van Hooijdonk, de leden, mw. K. Alblas (CU), dhr. P. Bosch (PVV), dhr. J. Cornielje (PvdA), dhr. G. Dijkstra (EenUtrecht), dhr. S. Gaillard (Stadsbelang Utrecht), dhr. M. van Heuven (PvdD), mw. R. Heijne (GL), dhr. G. te Hoonte (VVD), mw. M. Minnaert (Bij1), mw. A. Oudejans (Student&Starter), dhr. R. Peeters (D66), mw. V. Smit (VOLT), dhr. Y. Usta (DENK), dhr. R. van der Zweth (PvdA), mw. J. Zwinkels (CDA)

Afwezigen

Verslag vergadering commissie Ruimtelijke Ontwikkeling, Grondzaken en Vastgoed

1. Opening en mededelingen	23
8. Raadsbrief Buurtagenda's Kanaleneiland en Noordwest en Leidsche Rijn	23
9. Raadsvoorstel Voortgang Overvecht-Noord aardgasvrij	24
10. Raadsvoorstel Zoekgebieden duurzame energie.....	32
LIJST VAN TOEZEGGINGEN	40

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** heropent de vergadering om 19.45 uur.

8. Raadsbrief Buurtagenda's Kanaleneiland en Noordwest en Leidsche Rijn

De **voorzitter** constateert dat er nog een toezegging openstaat naar aanleiding van een vraag van de heer Van der Zweth.

Wethouder **Van Hooijdonk** meldt dat zij van haar collega heeft doorgekregen dat het college positief staat tegenover de mogelijkheid van regionale voorrang. Dit is ook aangegeven bij consultatie op de wet. Onderzocht wordt hoe hier gebruik van gemaakt kan worden en de wethouder neemt de raad hierin graag mee. In de tweede helft van 2023 zal gesproken worden over de herziening van de Huisvestingsverordening per 1 januari 2024. De raad zal in het vierde kwartaal van 2023 per brief hierover geïnformeerd worden.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) is blij met deze tijdslijn. Hij gaat ervan uit dat hierbij ook koopwoningen betrokken zijn.

Wethouder **Van Hooijdonk** zal dit doorgeven aan haar collega.

Mevrouw **Heijne** (GL) meldt naar aanleiding van 3.1 Bijdrage gemeentefonds dat zij dit als A-punt naar de raad zou willen doorsturen.

9. Raadsvoorstel Voortgang Overvecht-Noord aardgasvrij

De **voorzitter** geeft aan dat er voor dit punt negentig minuten staan.

De heer **Te Hoonte** (VVD) zegt dat de ervaringen in Overvecht een belangrijke leerervaring voor de warmtetransitie in Utrecht zijn, maar de resultaten in Overvecht zijn nog te beperkt. Hij denkt dat er meer gepraat dan gedaan wordt. Hij begrijpt dat het een forse stap is de hele wijk in een keer van het aardgas af te moeten halen, maar hij ziet ook geen experimenten. Hij vraagt of de wethouder dat ook ziet en ook vindt dat het langzaam gaat. Op een vraag van de heer **Peeters** (D66) of hij zegt dat er minder gesproken en meer gedaan moet worden en dat men sneller van het gas af moet, zegt spreker dat zijn fractie al heel lang voorstander is van de warmtetransitie, maar zijn fractie neemt hierin een ander standpunt in dan bij de elektriciteitstransitie. Zijn fractie vindt de businesscase niet goed en zou liever zien dat ook lokaal opwekken hierin een plek krijgt. Op een vraag van de heer **Bosch** (PVV) hoe hij de warmtetransitie ziet lukken gezien de beperkingen van het stroomnet en de toegang daartoe, zegt spreker dat er over drie weken een raadsinformatiebijeenkomst gehouden zal worden over de netcongestie waar hij zich graag laat informeren. Als er lokaal energie wordt opgewekt, is er echter slechts een klein netwerk nodig. Hij constateert dat er geen warmtethermie is in Overvecht en vindt het vreemd dat er ergens anders hout wordt gestookt waarna de warmte getransporteerd wordt. Er zou namelijk pas een HT-netwerk worden uitgerold als er een andere bron zou zijn. Hij zou graag zien dat er eerst verduurzaamd wordt wat er aan stadsverwarming is en nu lijkt dat andersom te gebeuren. In de uitgebreide beantwoording van de schriftelijke vragen staat dat een hybride oplossing op lokaal initiatief niet kan en dat dat tegenstrijdig is en hij vraagt een toelichting van de wethouder.

De heer **Peeters** (D66) sluit zich aan bij de VVD. Hij zou graag zien dat er snelheid wordt gemaakt en roept het college daartoe op. Dit is voor iedereen nieuw en men loopt tegen allerlei zaken aan; een daarvan is hoe je omgaat met lokale initiatieven. Men wil graag de kracht en energie van de buurt benutten, maar anderzijds wordt ook verwacht dat de gemeente erop toeziet dat besluiten zoveel mogelijk in het algemeen belang worden genomen en dat gemeenschapsgelden aan de hele gemeenschap ten goede komen. Hier is sprake van een duivels dilemma, namelijk zo spoedig mogelijk van het gas af gaan versus sympathieke lokale initiatieven. Met betrekking tot de buurtinitiatieven zegt hij dat de bewoners waardevol werk hebben verricht voor hun buurt en draagvlak voor de warmtetransitie hebben geregeld. Hij heeft veel waardering daarvoor en bedankt hen ook. Met betrekking tot antwoorden op schriftelijke vragen zegt hij dat deze lokale initiatieven helaas niet kunnen opboksen tegen aansluiting op het warmtenet, qua kosten en op het gebied van CO₂ en hij noemt dat een dilemma. Deze initiatiefnemers behoeven niet te worden aangesloten op het warmtenet als blijkt dat het alternatief duurzaam is. Hij vraagt de wethouder daarom of zij met een min of meer vergelijkbaar model kan komen, zoals bij het glasvezelnetwerk waarbij alle leidingen wel worden aangelegd, maar als men iets anders wil, dat ook mogelijk is. Hij vindt het goed als deze vraag schriftelijk beantwoord wordt.

De heer **Te Hoonte** (VVD) constateert dat stadsverwarming 96 euro per gigajoule kost en hij vraagt de heer **Peeters** of het dan niet raar is dat er in de businesscase niet met dat soort tarieven zou

moeten worden gerekend. Hij vraagt of de heer Peeters ook vindt dat de businesscase opnieuw moet worden gedaan.

De heer **Peeters** (D66) zegt dat bekeken is hoe de businesscase rondgekregen kan worden en begrijpt niet wat het zou helpen om deze opnieuw te doen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) zegt dat, als er een separaat net zou zijn, je niet gebonden zou zijn aan de initiatieven van heel Nederland. Dan zouden de kosten van dat net genomen kunnen worden en dat is wellicht goedkoper.

De heer **Peeters** (D66) denkt dat, op middellange termijn, Eneco waarschijnlijk niet volledig privaats zal zijn, omdat de gemeente ook een belang daarin zal krijgen en dat zal iets doen met de tarieven.

De heer **Bosch** (PVV) zegt dat, als mensen initiatieven hebben, zij niet verplicht moeten worden om aan het warmtenet mee te doen. Hij vraagt waarom dat dan ook niet geldt voor mensen die aangesloten willen blijven op het gasnet.

De heer **Peeters** (D66) vindt dat een goede vraag. Mensen mogen kiezen als zij een duurzaam alternatief hebben. Met betrekking tot gas is echter afgesproken dat men daar niet meer van afhankelijk wil zijn vanwege de CO₂-uitstoot en omdat het op lange termijn veel duurder is dan hernieuwbare energie.

De heer **Bosch** (PVV) wijst erop dat gas volgens het Europees parlement ook groene energie is. Als de heer Peeters het heeft over duurzame energie en op gas doelt dan staat hij daarachter.

De heer **Peeters** (D66) zegt dat er inderdaad ook duurzaam gas is, namelijk groen gas, maar hij denkt dat daarvan niet voldoende is om alle huizen van gas te voorzien.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vraagt zich af tot hoever de eigen keus van burgers mag gaan en of beide lokale initiatieven voldoen aan de term duurzaam.

De heer **Peeters** (D66) zegt dat zij mogen kiezen voor een duurzaam alternatief. De meningen daarover zijn echter verdeeld. De keuze voor een duurzaam initiatief is in dit geval heel veel duurder en het is de vraag wat met gemeenschapsgeld betaald mag worden of wordt geprobeerd om schaalvoordeel te halen en veel meer woningen van het gas af te krijgen. Op een vraag van de heer **Dijkstra** (EenUtrecht) hoeveel die keuzevrijheid dan mag kosten, zegt hij ook met deze vraag te spelen en hij vraagt wat de wethouder daarvan vindt.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vraagt of de heer Peeters bedoelt dat met stadsverwarming moet worden omgegaan zoals dat met glasvezel is gebeurd. In dat geval maakt hij zich zorgen, omdat de buizen voor de stadsverwarming heel groot zijn.

De heer **Peeters** (D66) zegt dat het om straten gaat waar stadsverwarming komt, maar dat enkele woningeigenaren alternatieven willen hebben. Nu moeten straten waar een lokaal warmtenet ligt daarvan ook gebruikmaken.

Mevrouw **Alblas** (CU) bedankt het college voor de brief over het project en vraagt of er zaken zijn die voor vertraging kunnen zorgen nu de Omgevingswet en enkele andere zaken nog niet zijn vastgesteld. Zij verzoekt het college om te zoeken naar iets dat vertraging kan voorkomen en is benieuwd naar het programma voor 2023. Ze vraagt hoe de gemeente de feedback van bewoners heeft gewogen en heeft meegenomen in de aanpassingen. Ze deelt de zorg van de bewoners over het tempo van verduurzaming door Eneco en vraagt de wethouder of zij dat omhoog kan krijgen. Met betrekking tot de aardgasvrije pilot vraagt zij hoe nu verder wordt gegaan en in hoeverre dit op andere plekken in de stad haalbaar is. Ze roept op haalbare initiatieven te omarmen voor als er andere delen van de stad van het gas af moeten en zij zou graag zien dat er snel een fossielvrij Utrecht komt.

De heer **Bosch** (PVV) zegt dat, toen de gasprijs enorm steeg, er geschreeuwd werd om verduurzaming. Inmiddels is de gasprijs alweer flink gedaald. Hij maakt zich zorgen bij de overstap naar warmte-energie, als er huizen met een lage energievraag omgebouwd worden naar huizen met een hoge energievraag, bijvoorbeeld vanwege de warmtepomp die veel elektriciteit vraagt. Hij

geeft een voorbeeld van een collega waarbij diens elektriciteitsverbruik in de maand december enorm is gestegen vanwege de aanschaf van een warmtepomp. Hij is bang dat het elektriciteitsnet die enorme energievraag niet aankan. Zijn fractie is tegen gedwongen overstap naar gasvrije alternatieven, omdat gas een prima manier is om de woning te verwarmen. Het gas van Nederland wordt weliswaar getransporteerd naar Duitsland, maar hij denkt dat gas een betrouwbaarder alternatief is dan de warmtepomp die wellicht al in 2025 voor black-outs op het energienet gaat zorgen. Hij denkt dat het programma dat wordt opgesteld geen wettelijke verankering heeft, maar dat Utrecht graag vooruit wil lopen. Zijn fractie voorspelt dat er in de toekomst veel stroomuitval zal zijn en hij zal dit over een paar jaar nog eens herhalen als men in het donker zit.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) heeft twee vragen over de keus tussen stadsverwarming versus lokale warmtenetten. Ten eerste wil hij weten of alle kosten nu zijn meegenomen, zodat hij kan zien wie het dichtst bij de waarheid zit. Ten tweede wil hij weten waarom onafhankelijkheid van het net en meerwaarde van lokale initiatieven niet worden meegenomen. Hij vraagt hoe de wethouder dit ziet. Op een vraag van de heer **Peeters** (D66) wat de heer Dijkstra bedoelt met afhankelijkheid van het net zegt deze dat het nadelen heeft als je alleen maar aangesloten bent op het stadsverwarmingsnet. Op een vraag van de heer **Peeters** (D66) of je niet altijd afhankelijk bent van een net, zegt spreker dat hij zich afvraagt of op een net gokken een criterium kan zijn.

Mevrouw **Heijne** (GL) vraagt hoe de heer Dijkstra straks gaat beoordelen of een plan goed is.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) zegt dat men met drie criteria te maken heeft. Hij vindt het belangrijk om ruimte te geven aan lokale initiatieven, maar heeft nog geen antwoord op de vraag wat dat mag kosten. Hij zou dit graag willen uitdrukken in een prijs en als de prijzen bij elkaar in de buurt komen, dan vindt hij dat te overwegen. Op een vraag van de heer **Bosch** (PVV) of spreker ook nog een burgerberaad wil houden, antwoordt hij bevestigend.

Mevrouw **Heijne** (GL) denkt dat vaart maken belangrijk is. Zij denkt dat iedereen mee moet kunnen doen in de warmtetransitie, maar wil dan wel graag een woonlastenneutraal aanbod en ze vraagt de wethouder om een vangnet voor de mensen die tussen wal en schip dreigen te vallen. Op een vraag van de heer **Bosch** (PVV) of zij bedoelt dat het woonlastenneutraal moet zijn voor alle inwoners van Utrecht antwoordt zij bevestigend.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt of GroenLinks de garantie krijgt dat, als de woonlasten van burgers stijgen, zij deze gecompenseerd krijgen.

Mevrouw **Heijne** (GL) zou graag zien dat dit voor schrijnende gevallen geldt. Hoe dit praktisch wordt ingestoken, zal later moeten worden bepaald. Met betrekking tot Overvecht-Noord zou ze graag nu al afspraken willen maken met Eneco over publiek eigendom en het zou mooi zijn als de invloed van bewoners hieraan gekoppeld wordt. Zij vraagt de wethouder of deze afspraken zou kunnen maken over een publieke eigenaar en of er garanties gegeven kunnen worden met betrekking tot de invloed van bewoners.

De heer **Van Heuven** (PvdD) denkt dat het warmtenet niet per se in handen hoeft te zijn van de gemeente, maar het is wel de vraag of Utrecht moet participeren of niet. Als de gemeente eigenaar wordt, dan kan deze zelf beter sturen en daarom vraagt hij de wethouder of uitgezocht kan worden wat de voor- en nadelen hiervan zijn.

Mevrouw **Heijne** (GL) zegt dat haar fractie al eerder een dergelijke motie heeft ingediend, maar dat deze nog niet is uitgewerkt. Het gaat erom dat voor Overvecht-Noord bekeken wordt of er afspraken gemaakt kunnen worden. Dit hangt samen met de verduurzamingsopgave. Haar fractie wil het warmtenet duurzamer hebben dan het nu is. In Q4 zal er een samenwerkingsovereenkomst met Eneco worden gemaakt, maar GroenLinks wil dat graag nog strakker maken. Ze vraagt de wethouder welke afspraken er gemaakt kunnen worden en of deze haar mening deelt dat de gemeente beter kan sturen als deze mede-eigenaar wordt van het net. Zij vindt het belangrijk dat de gemeente met bewoners die een nog duurzamer alternatief hebben, in gesprek blijft en verzoekt de wethouder om een toezegging dat lopende gesprekken met bewoners voortgezet worden en dat samen gekeken wordt naar de beste oplossing. Op een vraag van de heer **Dijkstra** (EenUtrecht) wat GroenLinks het belangrijkste motief vindt om actief bezig te zijn met het eigen warmtenet zegt zij dat het gaat om iets dat je in je eigen huis raakt en dat bewoners duurzamer bezig willen zijn. Op een vraag van de heer **Dijkstra** (EenUtrecht) of dit wellicht komt omdat dergelijke bewoners vinden

dat het alternatief van Eneco onvoldoende duurzaam is, antwoordt zij bevestigend en zij vindt dat er inderdaad strakkere afspraken over verduurzaming en stadsverwarming moeten komen. Zij vindt het mooi dat dit in het plan mogelijk is.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt hoe het zit met de aansluiting bij de buurtinitiatieven en hoopt dat er geen valse hoop wordt gegeven richting de initiatiefnemers. Zij vraagt de wethouder of er mogelijkheden zijn voor een alternatief en sluit zich aan bij de vragen van de heer Dijkstra over de cijfers. Het lijkt erop dat de gemeente er al uit is dat er geen beter alternatief is en zij verzoekt om duidelijkheid. Met betrekking tot warmtekavels vraagt zij of dat nog consequenties kan hebben voor Overvecht-Noord. Zij verzoekt de wethouder om een doorkijkje naar het eigenaarschap van warmtenetten.

Mevrouw **Heijne** (GL) vraagt of mevrouw Zwinkels het met haar eens is dat het belangrijk is om met elkaar in gesprek te blijven.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) is dat met haar eens en constateert dat bewoners veel enthousiasme en draagvlak hebben verkregen. Naar aanleiding van de beantwoording van de vragen zegt zij dat een en ander inhoudelijk nogal uiteenloopt en daarom zou ze het wel eerlijk vinden als het college zou aangeven wanneer er uiterlijk een plan vanuit de bewoners moet komen om er een goed alternatief van te maken. Zij zou het mooi vinden als er een alternatief komt naast de stadsverwarming, maar de antwoorden van het college sturen daar niet op aan.

Mevrouw **Heijne** (GL) ziet dat ook en vindt het jammer dat het debat al gevoerd wordt voordat het college met de bewoners heeft overlegd.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) zegt dat de gemeente vaak in gesprek is geweest met de bewoners en zij verwacht niet dat er nog bijzondere dingen uit die gesprekken zullen komen. Ze roept op realistisch te zijn en de bewoners een eerlijk verhaal te vertellen. Haar fractie wil op zoek blijven naar alternatieve warmtebronnen. Op een vraag van de heer **Te Hoonte** (VVD) of zij het normaal vindt om daarover van gedachten te wisselen, antwoordt zij bevestigend. Er is al vaak gesproken over aardgasvrije wijken in Overvecht-Noord en er zijn ook gesprekken geweest van het college met bewoners en diverse bijeenkomsten gehouden.

De heer **Cornielje** (PvdA) vindt dat van het gas af gaan in Utrecht door de gemeente in zo goed mogelijke banen moet worden geleid. Zijn fractie maakt zich zorgen over het warmtenet in Overvecht-Noord, omdat de gemeente met Eneco wil samenwerken. Overvecht-Noord is een kwetsbare wijk en Eneco heeft onlangs nog de prijzen maximaal verhoogd en daarom vraagt hij de wethouder waarom de keuze voor Eneco wordt gemaakt en of er wel een eerlijke prijs komt. Op een vraag van mevrouw **Zwinkels** (CDA) of spreker weet dat Eneco laatst nog een nieuwe concessie heeft gewonnen binnen de gemeente Utrecht en hoe hij kijkt naar het besluit om Eneco op andere plekken in de stad te contracteren, zegt spreker dat Eneco als monopolist een slechte keuze is, omdat bewoners dan niet naar een andere aanbieder kunnen overstappen. Op een vraag van mevrouw **Zwinkels** (CDA) wat hij vindt dat het college moet doen om dat terug te draaien, zegt spreker dat er gekeken moet worden het naar effect van Eneco als monopolist.

Mevrouw **Heijne** (GL) vraagt of de PvdA ook onderzoekt welke afspraken gemaakt moeten worden voor een gedeeltelijk publiek eigendom.

De heer **Cornielje** (PvdA) zegt dat het percentage van 51% voor publiek eigendom is vastgelegd. Hij is benieuwd naar wat de wethouder verder nog te zeggen heeft over de afspraken met Eneco. Zijn fractie maakt zich zorgen over de duurzaamheid van het warmtenet, want door gebruik van restwarmte uit industriële processen is de warmte nog steeds afkomstig van industrie die niet goed is voor de planeet. Op deze manier wordt er nog zeventien jaar voor een vervuילend warmtenet gekozen. Mocht een afvalverbrander failliet gaan, dan is men ook gelijk de warmtebron kwijt en hij vraagt of men dan over moet gaan op gas. Hij vraagt de wethouder wat deze vindt van de afhankelijkheid die gecreëerd wordt van afvalverbranding. Op een vraag van de heer **Peeters** (D66) naar die afhankelijkheid zegt spreker dat, als er een industrie weggaat je dan ook de warmte kwijt bent. De raad heeft Overvecht-Noord aangewezen als proeftuin om van het gas af te gaan. Zijn fractie was hier niet voor, maar nu dit besluit genomen is, moet het zo goed mogelijk worden uitgevoerd. Hij hoopt dat de eis van betaalbaarheid vooral voor de bewoners zelf geldt. Op een vraag van de heer **Bosch** (PVV) over welke bewoners de PvdA het heeft, zegt spreker dat de

gemeente uitgaat van woonlastenneutraliteit, dus dat de kosten niet omhooggaan bij het aansluiten op een warmtenet.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt of dit voor alle inwoners geldt.

De heer **Cornielje** (PvdA) zegt dat dat voor dit experiment het geval is.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt of de PvdA naar het overzicht van de wethouder over de opbrengsten van stadsverwarming verwijst.

De heer **Cornielje** (PvdA) bevestigt dit en zegt dat je voor stadsverwarming afhankelijk bent van allerlei industriële processen. Als dat bedrijf failliet gaat, moet er overgeschakeld worden op een alternatief en dat is vaak fossiel.

De heer **Te Hoonte** (VVD) kan zich vinden in dit standpunt.

Mevrouw **Smit** (DENK) zegt dat de buurt zich georganiseerd heeft voor een overstap naar duurzame warmte, maar bewoners zijn bang dat hun voorstel het aflegt tegen Eneco. Haar fractie is voorstander van het opwekken van lokale energie. Op een vraag van de heer **Peeters** (D66) hoe zij dat ziet als de lokale initiatieven flink duurder zijn en of de gemeente Utrecht een dergelijk lokaal initiatief dan moet betalen, zegt zij dat er verder gekeken moet worden dan alleen naar de prijs, omdat er ook geïnvesteerd wordt in de omgeving en de inwoners winst maken. Het gaat erom wat de waardecreatie van een lokaal initiatief is versus de kostenbesparing bij Eneco.

De heer **Peeters** (D66) zegt dat het lokale initiatief van de inwoners van Overvecht-Noord een Hybride Plusvariant is waarbij bewoners een hybride warmtepomp aanschaffen.

Mevrouw **Smit** (DENK) heeft diverse bewonersavonden bezocht en daar werden mensen die eerst tegen duurzame warmte waren toch voorstander van het lokale initiatief. Het spectrum is heel breed; het gaat niet alleen om duurzaam en goedkoop versus duur. Ze vraagt de wethouder hoe deze aankijkt tegen de bredere waardecreatie tegen lage kosten versus een bedrijf dat er met de winst vandoor gaat.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt of VOLT de initiatieven niet alleen voor bewoners, maar ook voor scholen en bedrijven belangrijk vindt.

Mevrouw **Smit** (DENK) beantwoordt dit bevestigend.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt wat zij vindt van de mailwisseling met de Regenboogschool die nu een dieselapparaat heeft staan, omdat het net het niet aankan.

Mevrouw **Smit** (DENK) zegt dat dat niet wenselijk is en zij verwacht ook niet dat de overgang altijd soepel zal verlopen.

De heer **Bosch** (PVV) zegt dat iedereen wil versnellen, maar als dit bij een school al tot problemen leidt, dan vraagt hij zich af of een en ander niet langzamer moet.

Mevrouw **Smit** (DENK) zegt dat de gemeente zich dat niet kan veroorloven, omdat men nu nog afhankelijk is van Russisch gas. Zij vraagt of de wethouder de bewonersinitiatieven ondersteunt, hoe het zit met de warmte-initiatieven in heel Utrecht en of de raad daarin iets kan betekenen.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vraagt of VOLT het met hem eens is dat het goed zou zijn als de gemeente zou laten zien hoe het voorstel van de lokale initiatieven versus de stadsverwarming bij Eneco is, waarbij dan alle kosten worden meegenomen. Op die manier wordt inzichtelijker gemaakt voor de bewoners hoe het zit en dan kan het boek gesloten worden.

Mevrouw **Smit** (DENK) heeft aan de wethouder gevraagd of de lokale initiatieven beter gesteund kunnen worden. Zij zou graag willen weten hoe de gemeente een realistisch alternatief ziet dat de bewoners kunnen neerleggen.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) zegt dat de bewoners al twee keer een alternatief hebben aangeboden. Hij oppert dat de wethouder nu moet worden gevraagd om een goede afweging te maken tussen die twee en dat het oorspronkelijke alternatief wellicht opnieuw beoordeeld moet worden.

Mevrouw **Smit (DENK)** zou graag zien dat er naast het eerste plan nog een alternatief komt.

Mevrouw **Oudejans** (Student&Starter) noemt draagvlak belangrijk en vindt het goed dat bewoners meedenken over hun eigen buurt. Helaas blijken de voorstellen van bewoners niet haalbaar, omdat de buurt dan de extra kosten zou moeten dragen. Toch is er onduidelijkheid over de cijfers en daarom vraagt zij de wethouder of de kosten van Eneco meegenomen zijn in de berekeningen. Zij wil verder weten of er afspraken met Eneco kunnen worden gemaakt over het publieke eigenaarschap en of bepaalde huizen uitgesloten kunnen worden van het warmtenet en eigen energiebronnen kunnen gebruiken. Ze wil ook weten hoe het dan zit met het weer aanzetten van het warmtenet.

De heer **Usta** (DENK) zegt dat zijn fractie op 17 november jl. een vraag heeft gesteld over de kosten en besparingen, want hierover bestaan zorgen bij de bewoners. Ook heeft hij vernomen dat er geen kosten zouden worden doorberekend aan de bewoners. Hij wil daarover graag meer duidelijkheid en vraagt de wethouder of er een garantie kan worden afgegeven dat de bewoners niet voor de kosten hoeven op te draaien. Met betrekking tot de keuzevrijheid van bewoners zegt hij dat zijn fractie graag het gasnetwerk wil behouden en hij vraagt hoe de wethouder dat ziet.

Mevrouw **Minnaert** (Bij1) is blij dat er afgestapt wordt van fossiele brandstof. Het gaat hier wel om een leerervaring voor het vervolg, maar dit kan ook mislopen. Ze vraagt wat er gebeurt als zaken op lange termijn niet goed zijn voor de bewoners van Overvecht-Noord, hoe het zit met privaat eigenaarschap ten opzichte van publiek eigenaarschap bij het warmtenet en zij wil meer informatie daarover ontvangen. Zij zou namelijk graag zien dat het warmtenet zoveel mogelijk in publieke handen komt. Ze vraagt de wethouder of deze een doorkijkje kan geven naar volledig publiek eigendom waarbij geen ruimte is voor commerciële belangen.

De heer **Van Heuven** (PvdD) heeft niet veel nieuws in de raadsbrief gelezen. Hij vraagt met betrekking tot het idee dat Overvecht-Noord afhankelijk wordt van het warmtenet van Eneco stadsverwarming, hoe dit nu echt duurzaam gemaakt kan worden en hoe realistisch het aanbod van Eneco is om in 2035 volledig klimaatneutraal te zijn. Hij vraagt hoe de wethouder daarop gaat sturen en zegt dat compensatie voor zijn fractie geen optie is. Hij vraagt de wethouder of zij het met zijn fractie eens is dat er niet gecompenseerd moet worden. Zijn fractie wil graag toewerken naar 100% duurzaam en is benieuwd wat de wethouder daarvan vindt.

Wethouder **Van Hooijdonk** bedankt de commissie voor alle goede vragen. Nederland is al langer bezig is met het klimaat. Het klimaatakkoord is een doorbraak, omdat afgesproken is dat men gaat werken onder regie van de gemeente en dat men gebiedsgericht van het gas af gaat en overgaat op alternatieven. Bij het klimaatakkoord is een grove schets gemaakt hoe dat moet en Utrecht heeft dat gedaan. De visie Warmte is vastgesteld door de raad en dat is het kader. Bewonersinitiatieven zijn welkom maar worden wel langs datzelfde kader beoordeeld. De wetgeving is nog niet klaar waardoor de gemeente nog geen formele bevoegdheid heeft. Zodra de wet er is, zal er een rechtsgeldig besluit moeten worden genomen. Ze verwijst naar de brief waarin staat dat de drie puzzelstukjes belangrijk zijn en waar de gemeente afhankelijk van is. Op een vraag van de heer **Dijkstra** (EenUtrecht) naar de opmerking uit de brief dat initiatieven afgewogen moeten worden op de laagst denkbare kosten, zegt zij dat de waarden die de raad heeft vastgelegd kosten, duurzaamheid, betrouwbaarheid en transparantie zijn. Dit zijn primaire waarden. De secundaire waarden zijn keuzevrijheid en een open net; dat is het kader dat zij heeft meegekregen. Het gaat om drie zaken namelijk 1. hoe wordt betaalbaarheid in Nederland gedefinieerd, 2. het Ministerie van Economische Zaken heeft regels in voorbereiding en 3. Eneco moet met een aanbieding komen en dan kan daarover gesproken worden. Naar aanleiding van de vraag van de VVD heeft zij geschetst waar men nu in het proces zit, maar in de loop van dit jaar zal het gesprek moeten worden gevoerd over de hele wijk.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt de wethouder of samen met Eneco het warmtenet exploiteren alleen voor Overvecht-Noord geldt of voor heel Utrecht.

Wethouder **Van Hooijdonk** vraagt of hij bedoelt dat de gemeente in Overvecht-Noord mede-eigenaar wordt van het warmtenet.

De heer **Bosch** (PVV) bevestigt dat.

Wethouder **Van Hooijdonk** zegt dat dat een ander vraagstuk is. Zodra de nieuwe Omgevingswet er is, zal het de raad gaan om alternatieven voor gas. Het college bereidt het besluit voor, maar het gaat er dus niet over of de gemeente mede gaat exploiteren. Zij meldt de ChristenUnie met betrekking tot feedback van bewoners dat het college aan het eind van het jaar een voorstel aan de raad zal sturen over hoe een en ander gewogen wordt. Zij verwijst naar de brief die in november aan de raad is gestuurd over de eerste tranche en de schets hoe men dit in andere buurten wil doen. Met betrekking tot tijd zegt zij dat er nu geoefend wordt met een voorstel. Als blijkt dat dat werkt, dan zal de gemeente niet steeds opnieuw bedenken hoe een voorstel eruit moet zien.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt de wethouder om de vragen te behandelen in de volgorde zoals gesteld.

Wethouder **Van Hooijdonk** blijft liever bij haar eigen systeem.

De heer **Peeters** (D66) is tevreden met de manier van beantwoording. Hij verzoekt de wethouder om de raad te betrekken bij de discussie over hoe omgegaan moet worden met initiatieven.

Wethouder **Van Hooijdonk** vindt dat een interessante vraag, maar vraagt zich af hoe dat dan moet. Eind dit jaar komt er een voorstel, maar het werkt als een dakpan, want de processen voor de andere buurten zijn al gestart. Zij zal op termijn aangeven welke lessen er uit Overvecht zijn meegenomen voor de andere twintig buurten.

Het gaat de heer **Peeters** (D66) vooral om de lokale initiatieven, want als er bij andere buurten andere initiatieven in ontwikkeling zijn, dan is het belangrijk dat die buurten zo spoedig mogelijk weten waar zij aan toe zijn. Als duidelijk is met welk net men aan de slag gaat, kan er vanaf dat moment een evaluatie worden gehouden en kan stapsgewijs worden geprobeerd om een en ander te verbeteren.

Wethouder **Van Hooijdonk** zegt dat dat in grote lijnen zo is. Daar zal een moment worden voor worden gezocht. Met betrekking tot stadsverwarming zijn er meerdere partijen die sneller willen verduurzamen. Zij wijst erop dat de bestaande stadsverwarming niet hetzelfde is als een concessiecontract of relatie. De gemeente is afhankelijk van de nieuwe wet, maar wil wel aan contractvorming doen om het haakje steviger te maken. Er zijn twee momenten waarop daarop kan worden gestuurd. Het verschil tussen warmte en stroom is dat het warmtenet in Utrecht helemaal verduurzaamd wordt, maar dat het stroomnet niet volledig verduurzaamd kan worden. In de wet komt te staan dat het warmtenet in 2040 duurzaam moet zijn en dan komen er harde afspraken. Zij meldt de heer Te Hoonte dat er pas besluiten worden genomen over een nieuwe aansluiting als er zicht is op verduurzaming en voor de eerste tranche is die er. Zij denkt dat het inderdaad makkelijker sturen is als er een publieke eigenaar is. Op een vraag van de heer **Te Hoonte** (VVD) of er zicht is op nieuwe bronnen bij de uitbreiding zegt zij dat er inderdaad zicht is op bronnen van het bestaande net in de eerste tranche.

De heer **Te Hoonte** (VVD) zegt dat er nergens zicht is op waar die bronnen komen te staan.

Wethouder **Van Hooijdonk** geeft aan dat er nog niet overal uitvoeringsbesluiten zijn genomen, omdat het onmogelijk is om de hele besluitvorming te organiseren.

De heer **Te Hoonte** (VVD) zegt dat Eneco fictieve verduurzaming heeft en vraagt hoe je dan kunt weten wat het kost.

Wethouder **Van Hooijdonk** zegt dat die aannames volgens haar niet kloppen. Zij meldt de PvdA dat er geen restwarmte van industrie op de stadsverwarming komt, omdat er in Utrecht weinig industrie is.

De heer **Cornielje** (PvdA) vraagt of de wethouder erkent dat Utrecht dan afhankelijk wordt van Rijnmond.

Wethouder **Van Hooijdonk** zegt dat zij geen beleid maakt voor Rotterdam. Op de vraag van de heer Te Hoonte meldt zij dat de stadsverwarming hybride kan worden, maar dat het niet lukt om in een keer de hele stadsverwarming te verduurzamen. Zij verwacht dat in de loop van de tijd de duurzaamheidsprestatie van het systeem steeds beter zal worden, totdat deze in 2035 geheel duurzaam zal zijn. Overigens heeft deze al een hogere duurzaamheidsprestatie dan vele alternatieven. Met betrekking tot publiek en privaat verwijst zij naar bijlage 1 en zij zegt dat het publieke eigendom variabel kan zijn. Het is de vraag of dit als gemeente wordt gedaan of dat er een andere publieke partij bij komt. Tevens is het de vraag of het alleen over nieuwe uitbreiding gaat, over de hele situatie of dat dit voor de hele infrastructuur moet. Het college zal de raad informeren over de eerste overdenkingen en wil daarna graag een gesprek met de raad. Het college zal met een voorstel op hoofdlijnen komen waar de raad over kan besluiten. Zij meldt mevrouw Heijne dat deelname aan het warmtenet kan helpen, maar dat de gesprekken met de bewoners nog niet zijn afgerond. De bewoners hebben zich goed georganiseerd en veel inzet getoond om te komen met een warmtealternatief. De gemeente heeft veel contact met hen gehad en er is veel onderzoek gedaan. Op een vraag van mevrouw **Zwinkels** (CDA) hoe het mogelijk is dat bewoners nog steeds zeggen dat er een verschil in inzicht is over de cijfers en de aannames, zegt zij dat niet zo goed te weten. Zij heeft steeds gevraagd of het klopt en is nagegaan of de bronnen er goed in zitten en dat wordt dan bevestigd. Zij stelt voor dat de raad een technische sessie organiseert met de onderzoekers en de gemeente, waar de raadsleden vragen kunnen stellen. De gemeente heeft geprobeerd om een en ander goed te ondersteunen en er zijn al twee extra onderzoekrondes achter de rug. De gemeente blijft met de bewoners in gesprek en blijft proberen om nieuwe behoeftes te accommoderen. Het college heeft van de raad kaders meegekregen om een en ander aan dezelfde toetssteen te toetsen als het gemeentelijke initiatief. Dit betekent dat er dus echt een beter alternatief moet zijn. In de buurt ligt overigens wel een warmtenet en dan is het lastig om er nog een ander net naast te leggen waardoor het een moeilijke concurrentiestrijd wordt. Er zal dus eventueel sprake moeten zijn van een inbreiding, maar bij de marktconsultatie zal hier nog naar worden gevraagd. Met betrekking tot de keuze voor Eneco zegt zij dat er eerst gemeten wordt, vervolgens wordt er een uitvoeringsplan gemaakt en daarna pas een keuze. Er ligt dus nu nog geen besluit. Zij wijst erop dat er geen volledige keuzevrijheid is, maar de Warmtewet geeft wel aan dat mensen voor een duurzaam alternatief mogen kiezen. Met betrekking tot de vraag van D66 over de warmteleidingen zal zij de warmteleverancier vragen hoe deze daarmee omgaat. Met betrekking tot twee systemen die vergelijkbaar zijn, zegt zij dat de raad voor een systeem kiest dat kostenbesparend is. Dat brengt tot de vraag van VOLT over het meenemen van de waardecreatie zegt zij dat de waarde is vastgelegd en daaraan zal worden getoetst. Op een vraag van de heer **Bosch** (PVV) over de afhankelijkheid van elektriciteit antwoordt zij dat het inderdaad mogelijk is dat het niet werkt. Over de betaalbaarheid zegt zij dat in het Klimaatakkoord staat dat het kostenneutraal moet zijn voor het overgrote deel van de bewoners. Dat betekent dus niet dat bewoners geen investeringen moeten doen. Op een vraag van mevrouw **Minnaert** (Bij1) of de wethouder kan toezeggen om ernaar te streven dat de kosten niet terechtkomen bij de inwoners van Overvecht-Noord zegt zij dat ze daar geen uitspraak over kan doen. De landelijke definitie laat namelijk ruimte, zodat de woonlasten voor elk huishouden kostenneutraal zijn, maar er moet wel een oplossing worden bedacht voor de lage inkomens. Geprobeerd wordt om het allemaal zo goed mogelijk te organiseren en te onderbouwen. Of er lokale initiatieven buiten Overvecht-Noord zijn, kan zij nog niet zeggen. Ze wijst erop dat er al wel stadsverwarming is. Op een vraag van de heer **Usta** (DENK) wanneer er duidelijkheid en zekerheid komt over de kosten, zegt zij dat de betaalbaarheid in Overvecht-Noord het allerbelangrijkste is. Zij hoopt dat zij dit jaar een aantal bouwstenen krijgt, zodat er een verhaal ligt aan het eind van het jaar. Zij kan natuurlijk nog niet zeggen wat het warmtetarief in 2035 is, dus er zal altijd onzekerheid bestaan.

De heer **Usta** (DENK) wijst op de investeringskosten en de maandelijkse huurkosten die omhooggaan en verzoekt om duidelijkheid.

Wethouder **Van Hooijdonk** zegt dat, zodra de raad beslissingen genomen heeft, er iets gezegd kan worden over de eenmalige investeringskosten. Het voorspellen van de variabele kosten in de toekomst is nu eenmaal lastig.

De heer **Usta** (DENK) zegt dat de wethouder in de vorige commissievergadering heeft gezegd dat de bewoners niet hoeven op te draaien voor de investeringskosten. Hij vraagt wat er in die tijd veranderd is.

Wethouder **Van Hooijdonk** zegt dat het toen om koken en vastrecht met betrekking tot ruimteverwarming ging en over een aanbod van een corporatie aan de bewoners.

De **voorzitter** vraagt of er nog gemiste vragen zijn.

Mevrouw **Heijne** (GL) vraagt hoe het zit met het vangnet voor schrijnende gevallen.

Wethouder **Van Hooijdonk** zegt dat het warmtefonds hierin wellicht iets kan betekenen, maar als dat onvoldoende is, dan moet daar nog verder naar worden gekeken.

De **voorzitter** vraagt wat de agenderende partijen nu verder willen doen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vindt het idee van het houden van een technische sessie goed en verzoekt het college om dit te organiseren.

De **voorzitter** constateert dat er geen toezeggingen zijn gedaan.

De heer **Van Heuven** (PvdD) is van mening dat de wethouder heeft toegezegd om het publieke eigendom van een warmtenet te onderzoeken en een brief aan de raad te sturen. Hij vraagt wanneer die brief komt.

De heer **Peeters** (D66) zou graag van de wethouder de toezegging willen hebben dat er in Q1 van 2024 een evaluatie over de geleerde lessen komt en een verbetervoorstel over hoe men kan omgaan met lokale initiatieven.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) merkt op dat er voor de overgang naar aardgasvrij al een termijn staat, namelijk het tweede kwartaal. De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) wil op 20 april waarschijnlijk de antwoorden op de vragen agenderen.

Wethouder **Van Hooijdonk** zegt toe dat er een evaluatie komt in Q1 2024.

10. Raadsvoorstel Zoekgebieden duurzame energie

De **voorzitter** meldt dat de uiterlijke eindtijd van de vergadering vanavond 23.30 uur is en dat dit punt in een termijn zal worden behandeld.

De heer **Te Hoonte** (VVD) constateert dat in de brief staat dat het mandaat bij de raad ligt, maar op het moment dat de brief verzonden werd, wist de raad nergens van af. Kennelijk was er een deadline op 1 december 2022 en ook daarvan wist de raad niets. Tevens staat in de brief dat de bestuurder in gesprek moet gaan met de raad. Hij vraagt waarom de wethouder aanvankelijk geen brief stuurde, maar op de dag voor kerst ineens wel.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vraagt wat er precies in de brief staat wat eerst in de raad besproken had moeten worden.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vindt dat de heer Van der Zweth een denkfout maakt. Het gaat hier om een zaak waarvan het mandaat bij de raad ligt en daarom vindt hij dat de brief naar de raad toe gecommuniceerd had moeten worden. In de brief wordt ook een nieuw voorstel gedaan, namelijk om een zoekgebied te schrappen en om een HIC-onderzoek te doen. Hij wil weten uit welk budget dat gebeurt en zegt dat ook dat een punt van de raad is.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) zegt dat in deze brief geen budget wordt gegeven. Hij is van mening dat het proces gewoon goed loopt.

De heer **Te Hoonte** (VVD) zegt dat andere gemeentes hierover al in de raad hebben gesproken. Het gaat om een reactie op de brief waarin de provincie de gemeente dreigt met inpassing en dat is een zwaar middel. Hij is van mening dat er in de raad gesproken had moeten worden over de mogelijkheid van het zoeken naar gebieden waar windmolens geplaatst kunnen worden.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) zegt dat over alles wat er in deze brief staat en de raad al een besluit genomen is. De brief is naar de provincie gestuurd met alle bijlagen, maar inhoudelijk gaat hier niets fout. Er moet nu een raadsinformatiebijeenkomst worden gehouden en een debat over dit onderwerp.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vindt dat de heer Van der Zweth wel erg snel zijn conclusie trekt. In de brief staat namelijk dat het mandaat bij de raad ligt en dat gaat ook over waar de raad al dan niet zoekgebieden wil hebben. Hij is van mening dat de raad in positie moet worden gehouden en dat alle partijen daarvoor verantwoordelijk zijn. De provincie dreigt de gemeentes nu met inpassing en het zoeken naar zoekgebieden en dat is een moeilijk proces. Hij vraagt waarom de wethouder het nu problematisch vindt om zoekgebieden te communiceren en of er misschien geen behoefte is aan participatie. Hij vraagt binnen welk budgettair kader het onderzoek valt. Hij wijst met name op de gebieden bij Haarzuilens en Ockhuizen. Bij Haarzuilens is sprake van een beschermd dorpsgezicht en het valt hem op dat dat gebied in de bijlage nu ineens helemaal roze is ingekleurd, dus inclusief de dorpskern van Haarzuilens en het kasteel. De bijlage is al meegestuurd aan de provincie en hij wil weten of dit nog gecorrigeerd kan worden. Het valt hem op dat er zelfs een windmolen is gepland bij de Haarrijnseplas. Hij vindt het vreemd dat er op deze plas geen bootjes met een motor mogen varen, maar dat er dan wel een windmolen zou mogen worden geplaatst. De molen staat volgens hem zelfs op een gebied waar zelfs een zwaluwwal is.

De heer **Peeters** (D66) vindt dat de heer Te Hoonte overdrijft en is beter van hem gewend. Hij vraagt of de heer Te Hoonte ook niet teleurgesteld is in zichzelf.

De heer **Te Hoonte** (VVD) zegt dat de heer Peeters steeds persoonlijke opmerkingen naar hem toe maakt. Hij vermoedt dat de heer Peeters het stuk niet gelezen heeft, want Haarzuilens staat wel degelijk op het kaartje ingetekend. Hij vindt het belangrijk om inhoudelijke vragen te stellen.

Mevrouw **Heijne** (GL) constateert dat een zoekgebied nog geen besluit is.

De heer **Te Hoonte** (VVD) is het met haar eens, maar het probleem is dat er in de plan-MER criteria worden gebruikt. Op deze manier wordt de plan-MER onbetrouwbaar, omdat er windmolens in dit zoekgebied zijn meegenomen waarvan hij weet dat die er toch niet zullen komen.

Mevrouw **Heijne** (GL) zegt dat later nog gedebatteerd kan worden over concrete projecten en dat de raad daarover dan goed geïnformeerd moet worden.

De heer **Te Hoonte** (VVD) zegt dat de windmolens bij het beschermd dorpsgezicht van Haarzuilens en ter hoogte van het zwaluwwal niet meegenomen moeten worden in de plan-MER. Daarnaast trekt de wethouder in haar brief ook nog een conclusie over de Dorpeldijk.

De heer **Peeters** (D66) vindt het proces, in tegenstelling tot de heer Te Hoonte, wel ordentelijk, omdat over alle opties later nog een besluit kan worden genomen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vindt dat de wethouder, voorafgaand aan het versturen van de brief, met de raad had moeten overleggen.

De heer **Peeters** (D66) vraagt of de heer Te Hoonte bij het opstellen van elk rapport tevoren betrokken wil worden.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vindt het verstandig als het college bij politiek gevoelige onderwerpen de raad veelvuldig vooraf informeert.

Mevrouw **Smit** (DENK) vraagt de heer Te Hoonte of, nu de raad mandaat heeft voor het aanwijzen van zoekgebieden, het antwoord of de raad meer wil in de zoekgebieden dan ook bij de raad ligt.

De heer **Te Hoonte** (VVD) antwoordt bevestigend en zegt dat de bestuurder hierover met de raad had moeten overleggen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) denkt dat het ongelukkig is gegaan. Ze vraagt de heer Te Hoonte of het voor hem wel acceptabel zou zijn als de gemeente advies zou inwinnen over de technische haalbaarheid van de zoekgebieden.

De heer **Te Hoonte** (VVD) bevestigt dit en zegt dat de raad bij de RSU en de RES kanttekeningen heeft geplaatst over het beschermde dorpsgezicht van Haarzuilens. De plan-MER trekt nu de conclusie dat je daar geen windmolens kunt plaatsen, maar de wethouder verzoekt de provincie te bekijken hoe de regels zo gebogen kunnen worden dat dit wel kan. Dit ligt politiek gevoelig, want bij de RSU is er al iets over gezegd. Het verzoek om verder te onderzoeken had echter bij de raad moeten worden neergelegd.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt wat het college dan te veel vraagt in de ogen van de heer Te Hoonte en of dat bezwaarlijk is.

De heer **Te Hoonte** (VVD) zegt dat voor deze vraag wordt geconcludeerd dat de Dorpelijk afvalt. Hij denkt dat de wethouder bij de provincie nu zoekt hoe het wel kan en dat had met de raad besproken moeten worden. Overigens is dit voor zon wel besproken.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt dat de heer Te Hoonte daarin gelijk heeft.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) wijst op pagina 2 van de brief aan de provincie waarin een uitleg staat waarom en zegt dat dit ook is aangenomen in de raad. Hij vindt het daarom logisch dat de provincie dan verder gaat.

De heer **Te Hoonte** (VVD) zegt dat een hoorzitting iets anders is dan het aannemen van een motie. In deze brief wordt gevraagd om een aantal besluiten op te heffen, zodat er toch windmolens geplaatst kunnen worden en dat is een stap.

Mevrouw **Heijne** (GL) constateert dat in de brief staat dat het college het gesprek met de raad en de provincie wil aangaan en zij vraagt wat dan eigenlijk het probleem is.

De heer **Te Hoonte** (VVD) denkt dat, als je tevoren vertelt waar je iets kunt doen, het bevoegd gezag graag wil dat dat dan ook gebeurt. Hij is van mening dat het gebied rondom Haarzuilens hiervoor niet aantrekkelijk is.

Mevrouw **Heijne** (GL) constateert dat de gesprekken nog gevoerd moeten worden in de raad en dat er dan pas plannen worden gemaakt.

De heer **Te Hoonte** (VVD) had het gesprek in de raad graag willen voeren voordat de brief aan de provincie was gezonden, juist omdat het mandaat bij de raad ligt. In Ockhuizen staan windmolens gepland op een weg die in de zichtlijn van kasteel Haarzuilens ligt. Dat lijkt hem niet realistisch. Hij vreest dat in de plan-MER met name het onderzoeksgebied in Haarzuilens zal worden uitgewerkt en hij verzoekt de wethouder om een correctie. Hij vraagt of de nieuwbouw in Lage Weide is meegenomen in de plan-MER.

Mevrouw **Alblas** (CU) vindt dat het om het proces gaat. Een debat over de inhoud vindt pas plaats als er voldoende inhoud ligt en daarom wil zij de technische sessie afwachten. Zij complimenteert de gemeente die, evenals haar partij, de urgentie voelt. In de ideale wereld zou er waarschijnlijk eerst een brief naar de raad zijn gegaan, omdat het mandaat bij de raad ligt en dat is dus geborgd. Haar fractie leest deze brief anders dan de VVD.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt hoe dat dan geborgd is, omdat de provincie alles met deze brief kan doen wat zij wil.

Mevrouw **Alblas** (CU) zegt dat pas eind 2023 er iets wordt vastgelegd in de klimaatvisie. Daarop heeft de raad inspraak en daarom vindt zij het geen probleem.

De heer **Gaillard** (Stadsbelang Utrecht) vraagt of Utrecht niet in dezelfde provincie ligt als de andere gemeentes waar het wel is gelukt om dit in de raad bespreken. Hij denkt dat de causale omstandigheden die nu genoemd worden niet de reden kunnen zijn dat de brief niet in de raad is besproken.

Mevrouw **Alblas** (CU) wil graag aansluiten bij de vraag van VOLT op welke manier het gesprek met de raad wordt gevoerd en of er meer kan dan in deze brief staat. Zij is van mening dat de

urgentie groter is dan ooit. Zij is blij met de snelheid en denkt dat dit een gedegen proces niet in de weg staat. Haar fractie kijkt uit naar het debat op inhoud na de technische sessie en de raadsinformatie.

De heer **Te Hoonte** (VVD) merkt op dat de gedeputeerde van de ChristenUnie met inpassing dreigt.

Mevrouw **Alblas** (CU) bevestigt dit, maar vraagt zich af of ze daarom hier een andere mening moet hebben.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt zich af waar zij haar zekerheid in dezen vandaan haalt.

Mevrouw **Alblas** (CU) heeft er vertrouwen in dat het proces gevolgd wordt en dat de raad invloed hierop kan uitoefenen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt zich af of, als vertrouwen zo belangrijk is, de raad dan ook mag vertrouwen dat deze betrokken wordt als er binnen het mandaat van de raad gehandeld wordt.

Mevrouw **Alblas** (CU) zegt dat het nu eenmaal zo gelopen is en dat haar fractie daarmee kan leven.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vraagt mevrouw Alblas of zij het ermee eens is dat, naast de snelheid in het politiek gevoelige traject, ook zorgvuldigheid naar de burger belangrijk is.

Mevrouw **Alblas** (CU) vindt dat altijd belangrijk, maar denkt dat dit een en ander niet in de weg staat.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) denkt dat alles begint met het inkleuren van de zoekgebieden. Hij zou het zorgvuldig hebben gevonden als het college een en ander eerst had gedeeld met de raad en pas dan een brief naar de provincie had gestuurd.

Mevrouw **Alblas** (CU) zegt dat de volgorde niet uitmaakt voor de zorgvuldigheid.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vraagt of, als mevrouw Alblas op deze plek zou wonen, het haar wel iets zou uitmaken als de raad iets stuurt aan een ander bestuurlijk orgaan.

Mevrouw **Alblas** (CU) zegt dat dit al in de RSU stond en dat iedereen weet dat er in Nederland een opgave ligt voor groene energie. Voor de omstanders is dat jammer en lastig, maar Nederland zal het met windmolens moeten doen.

Mevrouw **Heijne** (GL) vindt dat er gedaan wordt alsof er allemaal nieuwe zoekgebieden komen. Er was al gezegd dat er voor de zoekgebieden een plan-MER zou komen en dat is nu gebeurd.

Mevrouw **Alblas** (CU) is het met haar eens.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) zegt dat deze locatie al eerder voorbijgekomen is, maar ze vindt het wel goed als hier nu over gesproken wordt. Het is vreemd dat er een deadline is gemist en ze is van mening dat de raad de brief had moeten ontvangen. Zij is verbaasd over de laconieke houding van andere partijen.

De heer **Peeters** (D666) vraagt om een voorbeeld van een laconieke houding van een andere partij.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) verwijst naar de eerder gemaakte opmerking dat men hier maar mee moet leven en zij vindt dat laconiek. Dat is overigens niet bedoeld als aantijging.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) denkt dat de raad wel degelijk serieus is genomen, omdat er in de brief duidelijk wordt gesteld dat de gemeenteraad dit besluit.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) zegt dat dit een formele briefwisseling is. Het was netjes geweest als een en ander eerst met de raad was overlegd en zij vindt het vreemd dat de heer Van der Zweth zo blijft reageren.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) heeft een punt van orde en vindt dat er veel aantijgingen worden gedaan en verzoekt daarmee te stoppen. Hij vraagt mevrouw Zwinkels of zij ook vindt dat de raad serieus genomen is, omdat er staat dat er nog met de raad gesproken zal worden over de zoekgebieden.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt dat de daad bij het woord had moeten worden gevoegd. Ze krijgt nu de indruk dat de raad wordt overgeslagen in deze stap en die volgorde voelt niet fijn. Om onderling vertrouwen te houden in de raad is het belangrijk dat deze in het proces zorgvuldig wordt meegenomen. Het doet iets met de raad als deze overgeslagen wordt.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt mevrouw Zwinkels of het geen collectieve taak van de raad is om de gemeenschappelijke positie te borgen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt dat er gezocht moet worden naar goede debatten met elkaar.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) wijst er nogmaals op dat hetgeen in de brief staat echt voortborduren is op eerdere raadsbesluiten.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) zegt dat er over Ockhuizen in de raadsinformatiebijeenkomst vragen zijn gesteld die nog niet beantwoord zijn, maar daar staat al wel iets over in de brief. Zij betreurt het dat dit zo naar de provincie is gegaan.

Mevrouw **Smit** (DENK) vindt de vraag van de provincie aan de gemeentes om te kijken wat er mogelijk is niet gek, maar ze vraagt zich wel af waarom die vraag niet eerder naar de raad toe is gekomen en waarom de raad niet is meegenomen bij dit antwoord. Zij wijst op de Europese klimaatwet en vraagt wat deze betekent voor Utrecht en voor de brief aan de provincie. Haar fractie is overigens blij met het proces over het klimaat in de MER.

De heer **Peeters** (D66) constateert bij mevrouw Smit een optimistische toon en vraagt of haar fractie voorstander is van meer zoekgebieden zodat de Europese norm wordt gehaald.

Mevrouw **Smit (DENK)** wil graag praten over wat er kan. De kaders zijn veranderd en zij vindt dat de raad daarover moet praten. Voordat er een brief aan de provincie werd gestuurd, had duidelijk moeten zijn wat de raad wil doen. Haar fractie is overigens blij met het proces rondom de klimaatvisie en de startnotitie en dat er voor bewoners ruimte is om invloed op het beleid te hebben. Zij wacht in dat kader op een reactie van de wethouder.

De heer **Gaillard** (Stadsbelang Utrecht) vindt, vanuit praktisch en democratisch oogpunt, de controlerende taak van de raad een van de belangrijkste taken. De raad dient vooraf geïnformeerd te worden over een deadline van de provincie en dat is niet gebeurd. Hij denkt dat de raad steeds vaker buitenspel wordt gezet en dat de gemeente steeds meer geld uitgeeft aan regionale samenwerkingsverbanden. De raad moet zaken controleren, maar de volksvertegenwoordiger heeft er nauwelijks invloed op. De raad wordt nu buitenspel gezet bij de zoekgebieden en hij denkt dat in de toekomst de regionale samenwerkingsverbanden steeds meer zullen gaan bepalen. Zijn fractie pleit voor een Utrexit wat inhoudt dat hij de regionale verbanden zou willen verlaten. Zijn fractie wil overigens wel samenwerken met andere gemeentes, maar dan wel binnen redelijke grenzen. Hij denkt dat het hoog tijd is dat de raad zijn controlerende rol teruggepakt.

De heer **Van Heuven** (PvdD) deelt het ongemak over het proces, omdat er nieuwe informatie in de brief staat. Daarin wordt gezegd dat er maatregelen genomen kunnen worden om de overlast te accepteren en dat er voor Haarzuilens een zoekgebied kan worden gemaakt. Het effect op de natuur wordt wel erg snel van tafel geveegd en hij is van mening dat de brief daar te gemakkelijk aan voorbijgaat.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) merkt op dat de heer Van Heuven zijn zegje over de brief nog kan doen.

De heer **Van Heuven** (PvdD) zegt dat dat niet kan, omdat de brief te laat verstuurd is.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vraagt of de heer Van Heuven (PvdD) het met hem eens is dat het besluit over de windmolens hier niet wordt genoemd.

De heer **Van Heuven** (PvdD) bevestigt dit, maar constateert dat windmolens in de natuur voor het college kennelijk acceptabel zijn. Voor hem is dat niet zo en hij vindt dat de brief de schijn wekt dat de raad van Utrecht dit acceptabel vindt.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) is van mening dat de raad niet buitenspel staat.

De heer **Van Heuven** (PvdD) constateert dat een verzonden brief niet meer teruggetrokken kan worden. In deze brief staan zinnen waarmee hij het niet eens is, maar die brief ligt nu wel bij de provincie op tafel en deze gaat ermee aan de slag. Hij vindt het daarom goed dat de VVD dit punt heeft geagendeerd.

De heer **Peeters** (D66) zegt dat in de brief staat dat het mandaat voor de zoekgebieden bij de raad ligt en dat hierover in het college gesproken is. Deze brief is van het college en de raad kan daar later over spreken. Hij ziet daarom het probleem niet.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) is een beetje klaar met de indirecte verwensing naar andere partijen en noemt dit irritant.

De heer **Peeters** (D66) wil geen partij beledigen, maar vindt dat de verschillen tussen partijen best mogen worden genoemd.

De heer **Gaillard** (Stadsbelang Utrecht) zegt dat het hier om de vorm gaat.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt hoe de heer Peeters vindt dat de raad de controlerende taak moet invullen en welke stappen er genomen hadden moeten worden. Hij vraagt waarom dit voor hem acceptabel is.

De heer **Peeters** (D66) vindt dat goede vragen. Hij vond de brief niet bijzonder, omdat er gekeken wordt waar duurzame energie kan worden opgewekt en waar knelpunten zitten. Hij vindt dat de raad zijn taak moet uitoefenen nadat deze goed geïnformeerd is over de zoekgebieden. Het gaat om de snelheid.

De heer **Te Hoonte** (VVD) zegt dat in de brief staat dat er een gesprek met de raad zal worden aangegaan en hij vraagt waarom de provincie dat vond.

De heer **Peeters** (D66) zegt dat het gesprek met de raad nog moet komen. Op basis van de plan-MER blijkt dat er kaders zijn waarover de raad opheldering wil, zodat er inderdaad een goed gesprek gevoerd kan worden.

De heer **Te Hoonte** (VVD) zegt dat de provincie heeft gevraagd om voor 1 december 2022 het gesprek hierover in de raad te voeren. Hij vraagt hoe het mogelijk is dat de raad dan kennelijk vindt dat het overbodig is om dat gesprek te voeren.

De heer **Peeters** (D66) vindt dat dat bij de uitvoering van de plan-MER ligt en zegt dat onderzoek niet altijd lukt. Idealiter is dat met deze brief de kaders vanuit de provincie worden gemeld en dan kan hierover een goede discussie in de raad worden gevoerd.

Mevrouw **Smit** (DENK) constateert dat de heer Peeters het over een goede inhoudelijke discussie heeft. De vraag van de provincie is of de raad meer kan doen en kennelijk wordt deze vraag terzijde gelegd.

De heer **Peeters** (D66) zegt dat er meer duidelijkheid moet komen vanuit de provincie over de regels.

Mevrouw **Smit** (DENK) denkt dat de vraag of de gemeente meer kan doen aan de raad had moeten worden voorgelegd.

De heer **Peeters** (D66) zegt dat de vraag of de gemeente Utrecht meer kan doen nog beantwoord zal worden.

Mevrouw **Smit** (DENK) vindt dat de gemeente Utrecht de vraag van de provincie nog niet kan beantwoorden.

De heer **Peeters** (D66) zegt dat er om duidelijkheid en ruimte wordt gevraagd. Als er meer duidelijkheid is vanuit de provincie, dan kan de discussie worden gevoerd. Nu is de vraag teruggelegd en is gemeld dat de gemeente meer kaders nodig heeft.

Mevrouw **Heijne** (GL) sluit zich aan bij de fractie van de ChristenUnie. In de brief staan geen andere zoekgebieden dan al eerder in de raad zijn genoemd. Haar fractie weet hoe de provincie de ecologische waarde beoordeelt en zo heeft deze de brief ook geïnterpreteerd. Zij was blij dat het college voortvarend te werk is gegaan. Natuurlijk moet er wel een zorgvuldige afweging worden gemaakt en die wordt per project gemaakt.

De heer **Te Hoonte** (VVD) herinnert zich dat GroenLinks zich bij de woningbouw druk heeft gemaakt over de Haarrijnplas en hij dacht dat mevrouw Heijne daar nu wel weer een probleem zou zien.

Mevrouw **Heijne** (GL) zegt dat de VVD en GroenLinks kennelijk heel anders naar het zoekgebied kijken.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vindt het bizar dat GroenLinks vraagt om geen bootjes op die plas te laten varen, maar vervolgens wel bij dezelfde plas een windmolen zou willen plaatsen.

Mevrouw **Heijne** (GL) zegt dat het inhoudelijke debat nog gevoerd gaat worden.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) zegt dat er in de vorige periode moties zijn ingediend over de verschillende mogelijkheden in Lage Weide. Dat lag toen erg gevoelig en daarom is het belangrijk dat dat in de raad besproken werd. Ze vraagt of mevrouw Heijne het met haar eens is dat in het kader van de zorgvuldigheid het wenselijk was geweest als er een ander proces was doorlopen in de communicatie met de provincie.

Mevrouw **Heijne** (GL) kan zich voorstellen dat dit de volgende keer gebeurt.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) zegt dat de brief voortborduurde op eerdere besluiten die in de raad zijn genomen. Er komen nog een technische sessie en een raadsinformatiebijeenkomst en daarna volgt een inhoudelijk debat over dit onderwerp in de raad. Het is belangrijk dat men aan de slag gaat met alle zoekgebieden vanwege het klimaat.

Wethouder **Van Hooijdonk** zegt dat de basis hierbij is dat de raad alle zoekgebieden heeft vastgelegd in de RSU. Destijds is dit zo maximaal mogelijk vastgesteld en alle locaties waar minder dan twee wettelijke belemmeringen waren zijn aangewezen. Voor zon zijn er locaties met een bepaalde omvang gekozen. Zij houdt zich aanbevolen als het college iets over het hoofd heeft gezien. Een jaar geleden is per brief de MER aangekondigd en de conclusie daarin wil zij vastleggen in de energievisie en later de klimaatvisie. Deze brief verandert daar niets aan. Het college heeft de brief zo geïnterpreteerd, omdat Utrecht hier al mee bezig was, terwijl andere gemeentes hier nog helemaal niet mee bezig waren. Voor 1 december 2022 kon er nog geen besluit worden genomen en daarom is het proces geschetst en is er een aantal vragen gesteld aan de provincie. Zij benadrukt dat het hier niet gaat om nieuwe gebieden en dat dit geen aantasting van de bevoegdheid van de raad is, omdat dit allemaal nog een keertje langs de raad komt. De provincie kan vaststellen dat het proces in de stad Utrecht loopt. Overigens vindt zij dat het wel beter was geweest als de datum van 1 december 2022 aan de raad was gecommuniceerd. Op een vraag van mevrouw **Zwinkels** (CDA) of het college heeft overwogen om de provincie een brief te sturen dat Utrecht nog niet zover is, antwoordt zij dat deze brief dat in zekere zin zegt. Er staat in dat er een afweging gemaakt moet worden en er staat een extra vraag aan de provincie in. Het is dus een procesmatige brief. Op een vraag van mevrouw **Zwinkels** (CDA) of er overwogen is om dat laatste punt niet in de brief op te nemen, zegt zij dat het niet bewust overwogen is. Als de provincie zegt dat een en ander niet kan in een bepaald gebied, dan hoeft de raad daarover ook

niet te debatteren. Het is belangrijk om te weten wat het bevoegd gezag aan Utrecht wilde meegeven.

De heer **Te Hoonte** (VVD) had liever gezien dat bij de provincie informeel was nagevraagd hoe deze tegen de cultureel-historische gebieden aankijkt.

Wethouder **Van Hooijdonk** zegt dat dat geen technische vraag is, maar een bestuurlijke. In de brief is gevraagd welke ruimte de provincie ziet en in beide brieven staat dat de bevoegdheid om de belangen af te wegen bij de raad ligt. De enige locatie die het college laat afvallen is de locatie waarvan de MER heeft aangegeven dat die niet mitigerend is.

Mevrouw **Smit** (DENK) constateert dat in de raadsbrief gesproken wordt over de inbreng in het voortraject. Zij vraagt wat de aanleiding van de brief is geweest.

Wethouder **Van Hooijdonk** zegt dat de raad over zijn eigen agenda gaat. Het is voor het eerst dat de raad met elkaar over de MER kan spreken. Het startdocument is het raadsvoorstel en een en ander kan definitief worden vastgelegd in de klimaatvisie. Ze meldt de heer Van Heuven dat er geen afslag is genomen en dat dit nog gewogen zal worden.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vraagt of de wethouder zich kan voorstellen dat de raad zich opwindt over deze nieuwe informatie die vertaald wordt naar de provincie zonder dat de raad hier een mening over kon hebben.

Wethouder **Van Hooijdonk** heeft de brief anders gelezen. Het college wilde geen richting opsturen, maar komt zeker bij de raad terug en zal het MER-onderzoek agenderen.

De heer **Van Heuven** (PvdD) constateert dat de brief voor tweeërlei uitleg vatbaar is en vraagt of de wethouder zich kan voorstellen dat de raad de brief anders heeft gelezen dan zij.

Wethouder **Van Hooijdonk** kan alleen constateren dat het zo is en dat de raad nog het hele jaar heeft om dit gesprek te voeren. Er is dus geen man overboord en zij denkt niet dat de provincie hier iets anders mee gaat doen. Zij wil de raad geruststellen op dat punt. Zij meldt de heer Te Hoonte dat het college zoekgebieden van de RSU heeft gepakt en dat er geen condities aan verbonden zijn. Met betrekking tot de nieuwbouw zegt zij dat als toetsmoment zowel de bestaande woningen zijn meegenomen als de nieuwbouw. Over de betaling van de HIA wordt nog met de provincie gesproken, maar dit zal worden gedaan uit het energieprogramma. De gemeente heeft de provincie wel gevraagd of het gebied groter gemaakt mag worden. De bewonersbetrokkenheid zal worden georganiseerd en het college komt terug op de zoekgebieden bij het startdocument.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt aan de wethouder of er vragen zijn gesteld over de zoekgebieden Haarzuilens en de Haarrijnseplas en over de conclusie in de plan-MER.

Wethouder **Van Hooijdonk** weet niet dat er een fout is gemaakt. De gebieden zijn nog abstract, maar zullen in de loop van het proces afgebakend worden. Ze vraagt of de heer Te Hoonte kan laten zien wat hij bedoelt en zij zou dit graag schriftelijk willen afhandelen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) is bereid om deze vraag technisch mee te geven.

Wethouder **Van Hooijdonk** verzoekt dit, omdat zij anders op dit late tijdstip nog een ambtenaar moet laten komen, omdat het hier om een detail gaat.

De heer **Peeters** (D66) vindt het een goed idee om hier schriftelijk op terug te komen.

Wethouder **Van Hooijdonk** zegt toe schriftelijk hierop terug te zullen komen, maar als het debat wordt gevoerd, dan moet dat beantwoord kunnen worden als er onontkoombare fouten in zitten. Vandaag is ook aangegeven dat bij de bijlage niet alles was meegestuurd. Het gaat haar om de zorgvuldigheid waarmee met het zoekgebied van huishoudens wordt omgegaan en de wijze waarop er in het algemeen met de zoekgebieden wordt omgegaan.

De **voorzitter** zegt dat het kaartje naar de wethouder komt en hij verzoekt de wethouder om daar zo spoedig mogelijk op te antwoorden. Hij constateert dat er geen toezeggingen zijn gedaan en vraagt of de VVD van mening is dat het doel is bereikt.

De heer **Te Hoonte** (VVD) zal dit nog met zijn fractie bespreken.

De **voorzitter** besluit de vergadering om 23.25 uur en wenst de aanwezigen wel thuis.

LIJST VAN TOEZEGGINGEN

Wethouder Schilderman

Zegt m.b.t. agendapunt 7, Raadsvoorstel Zienswijze Ontwerp wijzigingsbesluit
Gemeenschappelijke Regeling AVU toe:

- In Q2 2023 volgt een update raadsbrief met o.a. up circle center en samenwerkingsverband AVU.
- In Q4 2023 volgt een raadsbrief inzake uitkomst evaluatie.

Wethouder Van Hooijdonk

Zegt m.b.t. agendapunt 8 Raadsbrief Buurtagenda's Kanaleneiland, Noordwest en Leidsche Rijn toe:

- Wijkanalyse wordt in Q1 2023 met de raad gedeeld.
- In Q2 2023 volgt een brief inzake onderzoek buurtbudget.
- In Q3 2023 volgt een verzamelbrief met o.a. verdeling middelen, wijkwethouders etc

Wethouder Van Hooijdonk

Zegt m.b.t. agendapunt 9 Raadsbrief Voortgang Overvecht-Noord aardgasvrij toe:

- In Q1 2024 volgt een raadsbrief inzake evaluatie geleerde lessen/lokale initiatieven.